УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ЦЕРКВА

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ДУХОВНОЇ ОСВІТИ

УКРАЇНСЬКА ЄВАНГЕЛЬСЬКА ТЕОЛОГІЧНА СЕМІНАРІЯ

ФАКУЛЬТЕТ «БОГОСЛОВ'Я ТА ХРИСТИЯНСЬКОГО СЛУЖІННЯ»

Кафедра психології

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

здобувачів освітньо-професійної програми «Практична психологія»

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Ступінь вищої освіти: бакалавр

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика та інформація»

Спеціальність: С4 «Психологія»

Освітня програма: освітньо-професійна програма «Практична психологія»

Освітні компоненти: ОФКП 01 – ОФКП 04 (цикл практичної підготовки, обов'язкові)

Форма здобуття освіти: денна

Мова практики: українська (державна)

Автори-укладачі:

Посада, науковий ступінь, вчене звання	Прізвище та ім'я
гарант освітньо-професійної програми, завідувач кафедри психології, магістр психології	Світлана СІЧКАР
професор кафедри богослов'я, доктор філософських наук, доцент	Віталій ХРОМЕЦЬ
викладач кафедри психології, магістр педагогіки	Наталя НОСКІНА
заступник декана з навчально-виховної роботи	Олександр МАСЮК

КИЇВ – 2026

1. Загальні положення

1.1. Наскрізна програма практичної підготовки здобувачів освітньо-професійної програми «Практична психологія» (далі — Наскрізна програма) визначає мету, завдання, принципи, зміст, послідовність, обсяг і взаємозв’язок усіх видів практики впродовж повного циклу навчання за цією освітньою програмою, а також вимоги до баз практики, керівництва практикою, звітності, оцінювання та фінансового забезпечення практики.

1.2. Наскрізна програма поширюється на здобувачів денної форми здобуття освіти (форма — за шапкою затвердженого РНП). Обсяг практичної підготовки і результати навчання однакові для всіх форм здобуття освіти; для заочної форми розподіл практики в часі визначається окремою редакцією Наскрізної програми відповідно до робочого навчального плану заочної форми. Формулювання «денно-дистанційна форма» в рішенні Вченої ради від 24.06.2026 (протокол № 11, питання 4.11), у назві аркуша РНП і на вебсайті Семінарії приводяться у відповідність до форми «денна» (зведена порівняльна таблиця; ризик недоліку 9.3.1).

1.3. Мова практики — українська (державна). Щоденник, табель, звіт і захист ведуться державною мовою. Джерела, програмне забезпечення і бази практики держави-агресора не використовуються.

1.4. Нормативна база Наскрізної програми:

- Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII (редакція від 31.07.2026, підстава — Закон № 4742-IX): частина перша статті 50 — «Освітній процес у закладах вищої освіти здійснюється за такими формами: 1) навчальні заняття; 2) самостійна робота; 3) практична підготовка; 4) контрольні заходи»; частина перша статті 51 — «Практична підготовка осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, здійснюється шляхом проходження ними практики на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними закладами вищої освіти договорами або у його структурних підрозділах, що забезпечують практичну підготовку»; пункт 2 частини третьої статті 10 — стандарт вищої освіти визначає

«мінімальний обсяг практичної підготовки для освітньо-професійних програм»;

- Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93 (зареєстровано в Міністерстві юстиції України 30.04.1993 за № 35; зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти України від 20.12.1994 № 351; далі — наказ № 93). Пункт 2 наказу № 93: Положення «поширюється на всі вищі навчальні заклади України незалежно від їх форми власності і підпорядкування». Семінарія застосовує вимоги наказу № 93 до практичної підготовки здобувачів усіх рівнів вищої освіти, зокрема третього (освітньо-наукового): на час видання наказу аспірантура не була рівнем вищої освіти, тому пункт 1.2 Положення називає лише рівні «молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр», а чинна частина перша статті 51 Закону поширює вимоги щодо практичної підготовки на всіх «осіб, які навчаються у закладах вищої освіти»; терміни «студент» і «спеціаліст» у наказі № 93 для цілей Наскрізної програми відповідають термінам «здобувач» і «фахівець» відповідного рівня;
- Закон України «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23.04.1991 № 987-XII (редакція від 30.08.2025, підстава — Закон № 4579-IX), статті 7, 8, 12, 13 — у частині баз практики, що є релігійними організаціями;
- Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015), стандарти 1.2 і 1.3;
- Стандарт вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» (за чинним Переліком — С4 «Психологія») для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти — у нормативній базі кафедри відсутній; відповідність мінімальному обсягу практики за стандартом підтверджує гарант ОП у поданні до Вченої ради (норму не верифіковано).
- 1.5. Локальні акти Семінарії, на яких ґрунтується Наскрізна програма:

- Положення про практичну підготовку здобувачів освіти Української євангельської теологічної семінарії, схвалене Комісією Вченої ради з освітнього середовища, культури доброчесності (протокол від 20.05.2026 № 23), затверджене рішенням Вченої ради (протокол від 27.05.2026 № 10) і введене в дію наказом ректора від 03.06.2026 № 110/ос/вр (далі — Положення);
- Методичні рекомендації з організації практичної підготовки здобувачів освіти Української євангельської теологічної семінарії, схвалені тією самою Комісією (протокол від 20.05.2026 № 23), затверджені рішенням Вченої ради (протокол від 27.05.2026 № 10) і введені в дію наказом ректора від 03.06.2026 № 111/ос/вр (далі — Методичні рекомендації);
- Положення про навчально-методичне забезпечення дисциплін факультету «Богослов'я та християнського служіння» УЄТС, затверджене рішенням Вченої ради (протокол від 29.10.2025 № 3) і введене в дію наказом ректора від 15.11.2025 № 13/ос/вр, зі змінами, внесеними рішенням Вченої ради (протокол від 27.05.2026 № 10) і введеними в дію наказом ректора від 03.06.2026 № 116/ос/вр (далі — Положення про НМЗД);
- Положення про порядок ліквідації академічної заборгованості студентами УЄТС (нова редакція; затверджено рішенням Вченої ради, протокол від 26.11.2025 № 4, введено в дію наказом ректора від 03.12.2025 № 19/ос/вр) (далі — Положення про академічну заборгованість);
- Положення про порядок відрахування, переривання навчання, поновлення, переведення й надання академічної відпустки здобувачам, які навчаються в УЄТС (затверджено рішенням Вченої ради, протокол від 19.06.2024 № 7; зі змінами, внесеними рішенням Вченої ради, протокол від 29.04.2026 № 9, введеними в дію наказом ректора від 04.05.2026 № 84/ос/вр) (далі — Положення про відрахування);
- Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та інформальній освіті, в УЄТС (нова редакція; затверджено рішенням Вченої ради, протокол від 26.11.2025 №

4, введено в дію наказом ректора від 03.12.2025 № 20/ос/вр) (далі — Положення про визнання результатів навчання);

- освітньо-професійна програма «Практична психологія» в редакції зі змінами, затвердженими рішенням Вченої ради від 25.08.2026 (протокол № 1, питання 4.4) (далі — ОП); оприлюднена на вебсайті редакція 2025 р. замінюється після видання наказу про введення в дію змін;
- робочий навчальний план ОП 2026 р. для денної форми здобуття освіти, затверджений рішенням Вченої ради (протокол від 24.06.2026 № 11) і наказом ректора від 30.06.2026 № 137/ос/вр (далі — РНП).

1.6. Наскрізна програма є основним навчально-методичним документом практики; на її основі розробляються робочі програми (силабуси) окремих видів практики. Пункт 1.5 наказу № 93: «Ці вимоги об’єднуються в наскрізній програмі — основному навчально-методичному документі практики… На основі цієї програми розробляються робочі програми відповідних видів практики». Наскрізна програма розробляється кафедрою психології (пункт 1.5 наказу № 93: програма «розробляється кафедрою»), розглядається на засіданні кафедри, розглядається та схвалюється Комісією Вченої ради з навчально-методичної діяльності, затверджується Вченою радою і вводиться в дію наказом ректора — у порядку, встановленому для навчально-методичного забезпечення розділом 14 Положення про НМЗД. Наказ ректора про введення в дію є актом керівника закладу, яким Наскрізна програма набирає чинності (пункт 1.5 наказу № 93: «наскрізна і робочі програми практики затверджуються керівником вищого навчального закладу»). Наскрізна програма переглядається не рідше одного разу на п’ять років (пункт 14.8 Положення про НМЗД), а також у разі затвердження нової редакції освітньої програми, внесення змін до навчального плану, Положення або Методичних рекомендацій. Пункт 5.4 Положення передбачає інший порядок («схвалюється Вченою радою та затверджується ректором»), а пункт 7.1 Положення — третій («затверджується на засіданні кафедри та Вченою радою»); зміни до пунктів 5.4 і 7.1 Положення запропоновано зведеною порівняльною таблицею змін; до їх внесення порядок,

визначений цим пунктом, відповідає пункту 5.4 Положення за змістом (рішення Вченої ради і акт ректора).

1.7. Форми документів практики (договір, наказ про направлення, щоденник, звіт, відгук-характеристика, оцінювальний лист, графік практик, вимоги з охорони праці) визначаються Методичними рекомендаціями (додатки 1–10) і цією Наскрізною програмою не дублюються. Форма табеля відвідування бази практики (пункт 9.2) до її затвердження в Методичних рекомендаціях (проєкт додатка 11) застосовується в редакції, запропонованій кафедрою. Наскрізна програма і робочі програми практики мають лист обліку змін (пункт 14.13 Положення про НМЗД).

1.8. Питання організації практичної підготовки, не врегульовані цією Наскрізною програмою, вирішуються відповідно до Положення, Методичних рекомендацій і пункту 5.12 наказу № 93: «терміни і витрати часу на керівництво практикою, кількість студентів у групах і підгрупах, а також інші організаційні питання практики, не обумовлені в даному Положенні, встановлюються самостійно навчальними закладами відповідно до навчальних планів та фінансування».

1.9. Затвердженої попередньої наскрізної програми практики за ОП не виявлено. До затвердження цієї Наскрізної програми практика велася за документами кафедри психології 2024 р. («Програма практики» (фахова практика), «Положення про психологічну практику», «Пропозиції щодо документів практики»; шифр спеціальності 053, реквізити затвердження відсутні) і робочою програмою ОФКП 01 на 2025–2026 навчальний рік. Ця Наскрізна програма замінює їх у частині практичної підготовки; рішенням Вченої ради про затвердження Наскрізної програми застосування документів 2024 р. припиняється, а робочі програми приводяться у відповідність до неї (пункт 14.2). Наступність з документами 2024 р. і робочою програмою 2025–2026 н. р. показано у зведеній порівняльній таблиці.

2. Мета, завдання та очікувані результати практичної підготовки

2.1. Метою практичної підготовки за ОП є формування в здобувача здатності застосовувати психологічні знання і методи в реальних умовах професійної діяльності практичного психолога під супроводом наставника і супервізора, дотримуючись норм професійної етики, відповідно до мети ОП — «спрямування навчання на опанування студентами знань, умінь, професійно-значущих якостей для здійснення діагностичної, корекційної, розвивальної, експертної, консультативної, управлінської професійної діяльності; формування інтелектуального, соціального й духовного потенціалу фахівця, готового до подальшого навчання та вибудовування моделі інтеграції богослов'я та психології».

2.2. Завдання практичної підготовки:

- ознайомлення здобувача з організацією психологічної служби та змістом діяльності практичного психолога в установах різного типу;
- формування навичок професійного спостереження, психодіагностичної роботи і ведення професійної документації під супроводом наставника;
- формування навичок аналізу професійних випадків, визначення психологічної проблеми і запиту, обґрунтування професійного рішення;
- формування навичок планування, проведення й аналізу групових форм психологічної роботи (психопросвітницьких, психопрофілактичних, тренінгових);
- формування навичок індивідуального психологічного консультування під супервізійним супроводом;
- засвоєння етичних принципів професійної діяльності психолога, меж власної компетентності, вимог конфіденційності та інформованої згоди;
- розвиток професійної рефлексії, культури супервізії і турботи про власне психологічне здоров'я;
- інтеграція християнського світогляду і професійної позиції психолога відповідно до моделі інтеграції богослов'я та психології, визначеної ОП;

- збирання, систематизація й аналіз матеріалів для кваліфікаційної роботи (ОФКП 04).

2.3. Практична підготовка не вводить нового теоретичного змісту. Вона закріплює й поглиблює компетентності та програмні результати навчання, сформовані теоретичними освітніми компонентами попередніх триместрів (розділи 5 і 6). Практична підготовка є окремою формою організації освітнього процесу (частина перша статті 50 Закону України «Про вищу освіту»), а не навчальною дисципліною.

3. Концепція, принципи і наступність практичної підготовки

3.1. Основою Наскрізної програми є принцип поступового зростання відповідальності здобувача. Практична підготовка має кумулятивний характер: досвід кожного попереднього етапу є передумовою наступного. Цей принцип реалізує вимогу пункту 1.2 наказу № 93: «Практика студентів передбачає безперервність та послідовність її проведення». Траєкторія веде від спостереження за професійною діяльністю психолога до індивідуального консультування під супервізією.

3.2. Наскрізна траєкторія практичної підготовки:

Курс	**Освітній компонент**	**Етап**	**Роль здобувача**	**Основний результат етапу**
I	ОФКП 01 Ознайомча практика	Орієнтація	Спостерігаю і досліджую	Розуміє зміст і контексти діяльності практичного психолога, етичні засади і професійну документацію; асистує під час психодіагностичного обстеження

Курс	Освітній компонент	Етап	Роль здобувача	Основний результат етапу
II	ОФКП 02 Навчальна практика	Аналіз і моделювання	Аналізую і моделюю	Аналізує професійні випадки в мікрогрупі під супроводом куратора, моделює професійні ситуації, формулює запит до супервізора
III	ОФКП 03 Виробнича практика з групових форм психологічної роботи	Відповідальність	Планую і проводжу	Планує, проводить і аналізує групові форми роботи з визначеною категорією учасників
IV	ОФКП 04 Виробнича переддипломна практика з психологічного консультування	Інтеграція	Консультую під супервізією	Проводить індивідуальні консультації під супервізійним супроводом, веде професійну документацію, збирає матеріали для кваліфікаційної роботи

3.3. Практична підготовка ґрунтується на принципах науковості, інтеграції теорії і практики, поступовості, супервізійного супроводу, рефлексивності, етичності й безпеки клієнта («не нашкодь»), конфіденційності, контекстуальності та інтеграції психології і християнського світогляду.

3.4. Модель практичної підготовки за ОП — поетапне входження в професію практичного психолога під супервізійним супроводом. Супервізійний супровід є наскрізною складовою всіх видів практики, починаючи з ОФКП 02: здобувач представляє власну роботу супервізорові, формулює супервізійний запит і опрацьовує зворотний зв’язок. Супервізійний супровід реалізує ПРН 18 ОП («…за потреби визначати зміст запиту до супервізії») і не є окремим освітнім компонентом. Дуальною формою здобуття освіти практика не є.

3.5. Матриця наскрізного розвитку здобувача:

Напрям	**ОФКП 01 (I курс)**	**ОФКП 02 (II курс)**	**ОФКП 03 (III курс)**	**ОФКП 04 (IV курс)**
Практична роль	Спостерігає, асистує	Аналізує і моделює	Проводить групову роботу	Консультує
Частка спостережної роботи, не більше	70 % (30 год.)	40 % (30 год.)	20 % (20 год.)	10 % (10 год.)
Контакт із клієнтом	Без самостійного контакту	У модельних умовах і під супроводом куратора	З групою — у співведенні, далі самостійно під спостереженням	Індивідуально під супервізією
Супровід	Інтенсивний	Регулярний (куратор)	Консультативний	Супервізійний

Напрям	ОФКП 01 (I курс)	ОФКП 02 (II курс)	ОФКП 03 (III курс)	ОФКП 04 (IV курс)
Документація	Знайомитьс я	Веде під контролем	Складає програму групової роботи	Веде протоколи консультацій
Рефлексія	Описує досвід	Аналізує досвід	Оцінює власну діяльність	Інтегрує досвід

3.6. Заключною ланкою практичної підготовки є ОФКП 04 — виробнича переддипломна практика (пункт 4.4), яка проводиться перед виконанням кваліфікаційної роботи (ОФКД 03) і завершує цикл практичної підготовки (пункт 1.4 наказу № 93).

3.7. Співпраця з базами практики у визначенні цілей, завдань і змісту практики. Проєкт робочої програми кожного виду практики надсилається базам практики для погодження (пункт 7.5). Пропозиції наставників від баз практики щодо цілей, завдань і змісту практики збираються через опитування (пункт 11.2) і на підсумковій конференції, розглядаються на засіданні психології, а рішення за ними фіксуються в протоколі засідання кафедри. Представники баз практики запрошуються на засідання кафедри, на якому розглядається зведений звіт про практичну підготовку (пункт 11.3). Це відповідає питанням Роз’яснень до підкритерію 2.5 про співпрацю з роботодавцями «у формулюванні цілей і завдань практичної підготовки, визначенні її змісту».

3.8. Зміст практики відображає сучасні тенденції професійної діяльності психолога: надання психологічної допомоги особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни (СК8 ОП); організацію заходів раннього втручання (СК3 ОП); роботу з військовослужбовцями, ветеранами і внутрішньо переміщеними особами (пункт 12.5); супервізійний супровід і профілактику професійного вигорання (пункти 3.4, 8.4, 12.7). Перелік тенденцій

переглядається за результатами моніторингу (розділ 11) і опитування баз практики (пункт 3.7).

4. Перелік видів практики, їх обсяг і місце в навчальному плані

4.1. Загальний обсяг циклу практичної підготовки (ОФКП) за ОП — 24 кредити ЄКТС (720 годин), що становить 10 відсотків обсягу ОП (240 кредитів ЄКТС). Відповідність мінімальному обсягу практики, установленому Стандартом вищої освіти за спеціальністю 053 (С4) «Психологія» для першого (бакалаврського) рівня, підтверджує гарант ОП (пункт 1.4).

4.2. Кількість видів практики — чотири. Перелік видів практики, їх форми, тривалість і терміни проведення визначаються навчальним планом (пункт 1.4 наказу № 93: «Перелік усіх видів практик для кожної спеціальності або спеціалізації, їх форми, тривалість і терміни проведення визначаються в навчальних планах»; пункт 5.3 Положення). Навчання організовано за триместрами, пронумерованими наскрізно з 1 до 12. Концентровані блоки практики проводяться у тижні, визначені графіком РНП.

Шифр	Назва освітнього компонента	Вид практики (п. 5.1 Положення)	Курс	Триместр	Тижні (за графіком РНП)	Кредити ЄКТС / год.	Контроль
ОФКП 01	Ознайомча практика	навчальна (ознайомча)	I	3	2 (тиж. 41–42)	3 / 90	Залік
ОФКП 02	Навчальна практика	навчальна	II	4 і 6 (3 + 3 кр.)	4 (тиж. 14–15 і 41–42)	6 / 180	Залік
ОФКП 03	Виробнича практика з групових форм психологічної роботи	виробнича	III	7 і 9 (3 + 3 кр.)	4 (тиж. 14–15 і 41–42)	6 / 180	Залік
ОФКП 04	Виробнича переддипломна практика з психологічного консультування	виробнича; переддипломна	IV	10	6 (тиж. 10–15)	9 / 270	Залік
Разом					**16**	**24 / 720**	

4.3. Шифри освітніх компонентів у Наскрізній програмі наведено за єдиною системою шифрування, спільною для чотирьох освітніх програм Семінарії (рішення 24.09.2026): позначка циклу (ОЗК, ОФКТ, ОФКП, ОФКД, ВЗК, ВФК), пробіл і двозначний номер у межах циклу. Відповідність шифрів і назв Наскрізної програми, чинної редакції освітньої програми і робочого навчального плану:

Шифр і назва в Наскрізній програмі	**Чинна ОП (зі змінами 25.08.2026)**	**РНП 2026**
ОФКП 01 Ознайомча практика	ОФКП 01 «Ознайомча практика»	ОФКП01 «Навчальна практика (ознайомча)»
ОФКП 02 Навчальна практика	ОФКП 02 «Навчальна практика»	ОФКП02 «Навчальна практика»
ОФКП 03 Виробнича практика з групових форм психологічної роботи	ОФКП 03 «Виробнича практика»	ОФК03 «Виробнича практика»
ОФКП 04 Виробнича переддипломна практика з психологічного консультування	ОФКП 04 «Виробнича практика»	ОФК04 «Виробнича практика»
ОФКД 01–03 (курсові роботи, кваліфікаційна робота)	ОФКД 01–03	ОФКД04–06
ОЗК 01 – ОЗК 11	ОЗК 01 – ОЗК 11	ОЗК 1 – ОЗК 11 (інша нумерація)

Назви ОФКП 03 і ОФКП 04, наведені в пункті 4.2, пропонуються для внесення до ОП і РНП. Чинна ОП містить назви «Ознайомча практика», «Навчальна практика», «Виробнича практика» (ОФКП 03 і ОФКП 04 мають тотожну назву), а РНП — «Навчальна практика (ознайомча)», «Навчальна практика», «Виробнича практика» (двічі). Різні назви ОФКП 03 і ОФКП 04

показують наступність видів практики, про яку запитують Роз’яснення до підкритерію 2.5 («Яку наступність різних видів практичної підготовки передбачає ОП?»). Назви «Навчально-ознайомча практика» і «Навчально-виробнича практика», вжиті в матеріалах кафедри психології 2025–2027 н. р., до внесення змін до ОП у робочих програмах не використовуються. Рішення щодо назв — за гарантом ОП; до внесення змін у наказах, відомостях і системі «Moodle» вживаються шифри Наскрізної програми з назвами чинної ОП.

4.4. ОФКП 04 є переддипломною практикою. Пункт 1.4 наказу № 93: «Заключною ланкою практичної підготовки є переддипломна практика студентів, яка проводиться перед виконанням кваліфікаційної роботи або дипломного проекту. Під час цієї практики поглиблюються та закріплюються теоретичні знання з усіх дисциплін навчального плану, дозбирається фактичний матеріал для виконання кваліфікаційної роботи». ОФКП 04 проводиться в 10-му триместрі; за графіком РНП підготовка кваліфікаційної роботи (ОФКД 03) припадає на 12-й триместр. Пункт 4.4 Положення визначає переддипломну практику як завершальний вид практики перед атестацією, спрямований на збирання, систематизацію й аналіз матеріалів для кваліфікаційної роботи; пункт 5.1 Положення передбачає переддипломну практику на випускному курсі бакалаврських програм. Надання ОФКП 04 статусу переддипломної приводить ОП у відповідність до пункту 5.1 Положення без зміни загального обсягу практики.

4.5. Кафедра, що забезпечує практичну підготовку, — кафедра психології.

4.6. Структура кожного виду практики

Кожен вид практики за ОП має гібридну структуру з двох складових:

- безперервна складова — регулярна робота здобувача на базі практики протягом відповідного триместру з фіксованим тижневим навантаженням (спостереження, робота з кураторами, підготовка групових занять, супровід клієнтів бази); вона забезпечує безперервність практики (пункт 1.2 наказу № 93);

- концентрований блок — тижні, визначені РНП і графіком освітнього процесу, протягом яких здобувач виконує основні завдання етапу, індивідуальне завдання, оформлює звітну документацію та проходить підсумковий контроль.

Обидві складові є частинами одного освітнього компонента, мають спільні результати навчання, спільний звіт і єдину підсумкову оцінку. Окремого освітнього компонента безперервна складова не утворює. Форми «безперервна», «дискретна» і «комбінована» передбачено пунктом 5.3 Положення.

Шифр	**Обсяг, кредити ЄКТС / год.**	**Концентрований блок: тижні / год.**	**Безперервна складова, год.**	**Орієнтовне тижневе навантаження безперервної складової**
ОФКП 01	3 / 90	2 / 60	30	30 год. у 3-му триместрі до блоку (орієнтовно 3–4 год. на тиждень)
ОФКП 02	6 / 180	4 / 120	60	30 год. у 4-му і 30 год. у 6-му триместрі (орієнтовно 3–4 год. на тиждень)
ОФКП 03	6 / 180	4 / 120	60	30 год. у 7-му і 30 год. у 9-му триместрі (орієнтовно 3–4 год. на тиждень)
ОФКП 04	9 / 270	6 / 180	90	90 год. у 10-му триместрі до блоку (орієнтовно 13 год. на тиждень; пункт 4.7)
Разом	**24 / 720**	**16 / 480**	**240**	

Обсяг концентрованого блоку обчислено за єдиною для освітніх програм Семінарії методикою — 30 годин на тиждень практики (шість годин на день,

п’ять днів на тиждень). Наказ № 93 тривалості робочого тижня здобувача на практиці не встановлює і відносить такі питання до компетенції закладу (пункт 5.12). Без безперервної складової РНП передбачав би 45 годин на тиждень (3 кредити на 2 тижні). Усі обсяги в годинах — цілі числа; розподіл за видами діяльності наведено в пунктах 5.4–5.7.

4.7. Розподіл обсягу між складовими (пункт 4.6) відображається в РНП і графіку освітнього процесу на 2026/2027 навчальний рік (пункт 1.4 наказу № 93). РНП показує лише тижні концентрованих блоків; поки розподіл не внесено до РНП, практична підготовка, що фактично триває впродовж триместру, розходиться з документом, який її планує, — Перелік суттєвих недоліків (редакція від 25.08.2026) кваліфікує це як недолік 2.5.2 («правил і процедур не дотримуються»). За графіком РНП 10-й триместр містить сім тижнів до блоку ОФКП 04, тому безперервна складова 90 год. означає близько 13 год. на тиждень; альтернативи для рішення гаранта ОП — подовжити концентрований блок ОФКП 04 у РНП або розподілити безперервну складову між 10-м і 11-м триместрами з перенесенням підсумкового контролю до 11-го триместру. Зміни до РНП запропоновано зведеною порівняльною таблицею; відповідальні — гарант ОП і заступник декана з навчально-методичної діяльності.

4.8. Наскрізна програма в цій редакції застосовується до денної форми здобуття освіти (пункт 1.2). Для заочної форми РНП містить інший перелік освітніх компонентів, підсумок циклу практичної підготовки «26» кредитів і кваліфікаційну роботу обсягом 8 кредитів ЄКТС (в ОП — 6); окрема редакція Наскрізної програми для заочної форми розробляється після усунення цих розбіжностей.

4.9. РНП і ОП розходяться в кодах, назвах і складі освітніх компонентів: коди ОФКП 03 і ОФКП 04 у РНП наведено як «ОФК03» і «ОФК04»; підсумок циклу практичної підготовки в РНП — 36 кредитів ЄКТС / 1080 год. замість 24 / 720; коди ОФКД 01–03 ОП у РНП наведено як ОФКД04–06; нумерація обов’язкових загальних компонентів у РНП не збігається з ОП (наприклад, «Основи громадянства» — ОЗК 06 в ОП, ОЗК 1 у РНП; «Принципи

науково-дослідної роботи» — ОЗК 01 в ОП, ОЗК 6 у РНП); ОФКТ 21 в ОП — «Психологія мистецтва», у РНП — «Методи математичної статистики»; ОФКП 01 в ОП — «Ознайомча практика», у РНП — «Навчальна практика (ознайомча)»; компоненти 7–12-го триместрів у РНП за триместрами не розподілено (17 обов'язкових фахових компонентів без триместру). Ця Наскрізна програма використовує шифри ОП за єдиною системою (пункт 4.3), а триместри — за РНП. Розбіжності підлягають усуненню до подання документів на акредитацію (зведена порівняльна таблиця).

5. Зміст практики за етапами та його опора на освітні компоненти

5.1. Зміст кожного виду практики визначається компетентностями і результатами навчання, здобутими за освітніми компонентами, що передують цій практиці за робочим навчальним планом. Практика застосовує, закріплює і поглиблює вже засвоєний теоретичний зміст і не вводить нового.

5.2. Принцип опори застосовується з точністю до триместру: зміст кожної частини практики спирається лише на освітні компоненти, підсумковий контроль з яких передбачено робочим навчальним планом у триместрах, що передують триместру цієї частини практики. Освітні компоненти того самого триместру опорою не є. Цей принцип усуває ризик, який Роз'яснення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти щодо застосування Критеріїв оцінювання якості освітньої програми (далі — Роз'яснення) до підкритерію 2.2 описують як випадок, «коли практика, метою якої є поглиблення і закріплення знань з навчальної дисципліни, передує вивченню цієї навчальної дисципліни». Самостійне надання психологічної допомоги поза межами, визначеними етапом практики, до практичної підготовки не зараховується і не допускається.

5.3. Види діяльності, що зараховуються до практичної підготовки за ОП: спостереження за діяльністю практичного психолога; асистування і участь у психодіагностичному обстеженні; ведення професійної документації; аналіз професійних випадків; моделювання професійних ситуацій; участь у супервізії

та інтервізії; планування, проведення й аналіз групових форм психологічної роботи (психопросвітницьких занять, психопрофілактичних заходів, тренінгів); індивідуальне психологічне консультування під супервізійним супроводом (ОФКП 04); збирання й аналіз матеріалів для кваліфікаційної роботи (ОФКП 04).

До обсягу практичної підготовки зараховуються підготовка до відповідних видів діяльності (опрацювання матеріалів, командні зустрічі, планування) і безпосереднє їх здійснення. Час у дорозі до бази практики і назад до обсягу годин практичної підготовки не зараховується. Це правило стосується лише обліку годин практики і не обмежує права здобувача на добові, під час нарахування яких «враховується час знаходження в дорозі до бази практики і назад» (пункт 5.8 наказу № 93; розділ 13).

5.4. ОФКП 01. Ознайомча практика (І курс, 3-й триместр, 3 кредити ЄКТС)

Етап І. «Спостерігаю і досліджую». Мета: формування цілісного уявлення про професійну діяльність практичного психолога, ознайомлення з організацією психологічної служби, видами професійної документації, етичними засадами і методами психодіагностичної роботи, набуття початкових навичок професійного спостереження.

Опора (компоненти 1-го і 2-го триместрів): ОЗК 01 «Принципи науково-дослідної роботи», ОЗК 07 «Комунікація та командна робота», ОЗК 10 «Богослов'я», ОФКТ 01 «Загальна психологія», ОФКТ 02 «Історія психології» (1-й триместр); ОЗК 02 «Історія та культура України», ОЗК 03 «Українська мова (за професійним спрямуванням)», ОЗК 08 «Релігієзнавство», ОЗК 09 «Педагогіка», ОФКТ 11 «Вікова психологія» (2-й триместр).

ОФКТ 05 «Психодіагностика» і ОФКТ 26 «Вступ до спеціальності» за РНП завершуються в 3-му триместрі — тому самому, що й ОФКП 01; ОФКТ 07 «Психофізіологія» — у 4-му (екзамен; аудиторні години — у 1-му); ОФКТ 30 «Психологія особистості» і ОФКТ 04 «Анатомія і фізіологія вищої нервової діяльності» не мають триместру в РНП. Самостійне психодіагностичне

дослідження п’яти респондентів з інтерпретацією результатів і рекомендаціями, передбачене робочою програмою ОФКП 01 на 2025–2026 н. р., опори не має (ризик недоліку 2.2.1). До врегулювання участь здобувача в психодіагностичному обстеженні обмежується асистуванням психологові бази (організація процедури, проведення за інструкцією, первинна обробка) без самостійної інтерпретації і рекомендацій; СК5 і ПРН5 за ОФКП 01 не закріплюються. Варіант врегулювання (рішення гаранта ОП, зведена порівняльна таблиця): перенести ОФКТ 05 у РНП до 2-го триместру.

Зміст практики:

- ознайомлення з напрямами діяльності практичного психолога в установах різного типу — закладі освіти, закладі охорони здоров’я, соціальній службі або громадській організації (опора — ОФКТ 01, ОФКТ 02);
- ознайомлення з етичними принципами професійної діяльності психолога, вимогами конфіденційності та інформованої згоди, видами професійної документації психолога;
- професійне спостереження за діяльністю психолога і за поведінковими проявами з фіксацією результатів (опора — ОФКТ 01, ОФКТ 11);
- асистування психологові бази під час психодіагностичного обстеження (з урахуванням застереження вище);
- робота в мінігрупі під супроводом практичного психолога (опора — ОЗК 07);
- ведення щоденника спостережень і рефлексії державною мовою з дотриманням норм академічної доброчесності (опора — ОЗК 01, ОЗК 03).

Психодіагностичний інструментарій: лише методики, які психолог бази практики застосовує у своїй роботі, в україномовних версіях з відомими даними про надійність і валідність. Методики авторів держави-агресора і онлайн-сервіси без підтвердженої валідності не використовуються; перелік методик робочої програми ОФКП 01 на 2025–2026 н. р. переглядається кафедрою відповідно до цієї вимоги.

Індивідуальне завдання: порівняльна характеристика діяльності практичного психолога в трьох типах установ (за матеріалами бази практики і джерелами) з обґрунтуванням власного професійного інтересу; міні-дослідження «Мій образ майбутньої професії психолога».

Продукти етапу: щоденник спостережень; порівняльна характеристика; міні-дослідження; звіт про практику. Ключові питання рефлексії: що я спостерігав; що нового я дізнався про професію; які етичні ситуації помітив; що було складним; ким я бачу себе як психолога.

Основний критерій етапу: чи розуміє здобувач зміст, контексти й етичні межі діяльності практичного психолога.

Наступні компоненти: ОФКП 02 «Навчальна практика»; ОФКТ 06, ОФКТ 07, ОФКТ 10 (4-й триместр).

Розподіл часу (90 год.):

Вид діяльності	**Год.**
Настановна конференція, інструктажі (у т. ч. з охорони праці та конфіденційності)	4
Ознайомлення з базою, психологічною службою, професійною документацією та етичними засадами діяльності психолога	14
Спостереження за діяльністю психолога бази (не більше 70 %)	30
Асистування під час психодіагностичного обстеження (без самостійної інтерпретації)	14
Щоденник спостережень і рефлексії	10
Індивідуальне завдання	10
Звіт, підсумкова презентація, захист	8
Разом	**90**

5.5. ОФКП 02. Навчальна практика (ІІ курс, 4-й і 6-й триместри, 6 кредитів ЄКТС)

Етап ІІ. «Аналізую і моделюю». Мета: формування початкового досвіду професійної діяльності практичного психолога через аналіз професійних випадків, моделювання психологічних ситуацій і роботу в мікрогрупах під супроводом практичних психологів-кураторів; ознайомлення з принципами супервізії як засобу професійної підтримки, рефлексії та розвитку психолога.

Опора блоку 4-го триместру (додатково до етапу І; компоненти 3-го триместру): ОЗК 05 «Філософія», ОФКТ 05 «Психодіагностика», ОФКТ 26 «Вступ до спеціальності».

Додаткова опора блоку 6-го триместру (компоненти 4-го і 5-го триместрів): ОФКТ 06 «Моделі інтеграції богослов’я та психології», ОФКТ 07 «Психофізіологія», ОФКТ 10 «Експериментальна психологія» (4-й триместр); ОЗК 06 «Основи громадянства», ОФКТ 14 «Основи психотерапії», ОФКТ 17 «Патопсихологія» (5-й триместр).

ОФКТ 13 «Навички та техніки психологічного консультування» за РНП завершується екзаменом у 6-му триместрі (аудиторні години — у 4-му); ОФКТ 08 «Вступ до клінічної практики» має позначку заліку в 4-му триместрі, а аудиторні години — у 6-му; ОФКТ 03 «Основи кризової психології», ОФКТ 09 «Психологія конфлікту» і ОФКТ 30 «Психологія особистості» не мають триместру в РНП. Тому моделювання консультативної взаємодії в блоці 4-го триместру опори не має і перенесене до блоку 6-го триместру (опора — ОФКТ 14); ПРН 11 за ОФКП 02 не закріплюється. Варіант врегулювання (зведена порівняльна таблиця): узгодити в РНП триместр контролю ОФКТ 13 з триместром аудиторних годин (4-й).

Зміст практики:

- з блоку 4-го триместру — аналіз професійних психологічних випадків у мікрогрупі під супроводом куратора — практичного психолога: визначення проблеми і запиту, аналіз психологічних факторів ситуації,

пошук і обґрунтування варіантів професійного реагування (опора — ОФКТ 01, ОФКТ 11, ОФКТ 26);

- з блоку 4-го триместру — психодіагностичне обстеження з первинною інтерпретацією результатів під супроводом куратора (опора — ОФКТ 05);
- етичні дилеми, професійні межі, конфіденційність у роботі психолога;
- ознайомлення з поняттям, завданнями й етичними засадами супервізії; визначення ситуацій, у яких потрібне звернення до супервізора, формулювання супервізійного запиту (опора — ОФКТ 26);
- з блоку 6-го триместру — моделювання професійних ситуацій: перший контакт, професійна бесіда, формулювання психологічного запиту, активне слухання, робота з професійними межами (опора — ОФКТ 14);
- з блоку 6-го триместру — аналіз випадків з урахуванням психофізіологічних і патопсихологічних чинників (опора — ОФКТ 07, ОФКТ 17) та співвіднесення професійної позиції психолога з християнським світоглядом (опора — ОФКТ 06);
- групова супервізія та інтервізія; ведення щоденника, опрацювання регулярного зворотного зв’язку.

Індивідуальні завдання: письмовий аналіз професійного випадку за алгоритмом «проблема — запит — фактори — варіанти реагування — обґрунтування рішення — етичні ризики»; супервізійний випадок і сформульований запит до супервізора (блок 6-го триместру).

Продукти етапу: письмовий аналіз випадку; протокол психодіагностичного обстеження; супервізійний запит; звіт про практику.

Основний критерій етапу: чи здатний здобувач професійно проаналізувати ситуацію і визначити межі власної компетентності.

Наступні компоненти: ОФКП 03; ОФКТ 13, ОФКТ 08; ОФКД 01 «Курсова робота» (6-й триместр).

Розподіл часу (180 год.):

Вид діяльності	Год.
Настановна конференція, інструктажі	4
Спостереження за роботою кураторів — практичних психологів (не більше 40 %)	30
Аналіз професійних випадків у мікрогрупі під супроводом куратора	40
Психодіагностичне обстеження з первинною інтерпретацією під супроводом куратора (з блоку 4-го триместру)	20
Моделювання професійних ситуацій: перший контакт, професійна бесіда, запит, активне слухання (блок 6-го триместру)	30
Групова супервізія та інтервізія	20
Щоденник і опрацювання зворотного зв’язку	12
Індивідуальні завдання (аналіз випадку; супервізійний запит)	12
Звіт, підсумкова презентація, захист	12
Разом	**180**

5.6. ОФКП 03. Виробнича практика з групових форм психологічної роботи (III курс, 7-й і 9-й триместри, 6 кредитів ЄКТС)

Етап III. «Планую і проводжу». Мета: формування здатності планувати, проводити й аналізувати групові форми психологічної роботи (психопросвітницькі, психопрофілактичні, тренінгові) з визначеною категорією учасників, приймати рішення в межах наданої відповідальності і здійснювати професійну рефлексію.

Опора блоку 7-го триместру (додатково до етапів I–II; компоненти 6-го триместру): ОЗК 04 «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)», ОЗК 11 «Основи національного спротиву», ОФКТ 08 «Вступ до клінічної практики», ОФКТ 13 «Навички та техніки психологічного консультування», ОФКД 01 «Курсова робота».

Освітні компоненти, що становлять пряму опору групових форм роботи, — ОФКТ 18 «Групове консультування», ОФКТ 19 «Соціально-психологічний тренінг», ОФКТ 03 «Основи кризової психології», ОФКТ 16 «Основи психокорекції та реабілітаційній психології», ОФКТ 22 «Кризове консультування» — не мають у РНП розподілу за триместрами; РНП не розподіляє жодного компонента 7–12-го триместрів. Опору блоку 9-го триместру встановити неможливо. До розподілу в блоці 7-го триместру групова робота проводиться у формі співведення з наставником (психопросвітницькі заняття, бесіди) з опорою на ОФКТ 14 і ОФКТ 26, за якими ОП закріплює ПРН 12 і СК9; самостійне проведення тренінгу і групи підтримки допускається з блоку 9-го триместру лише за умови, що ОФКТ 18 і ОФКТ 19 буде розподілено в РНП до 9-го триместру.

Зміст практики:

- аналіз потреб визначеної категорії учасників на базі практики (діти, підлітки, батьки, педагоги, внутрішньо переміщені особи, ветерани та їхні родини — за профілем бази) і обґрунтування форми групової роботи;
- планування програми групової роботи: мета, завдання, критерії добору учасників, етапи, зміст занять і вправ, критерії ефективності (опора — ОФКТ 14, ОФКТ 26);
- проведення психопросвітницьких занять і бесід у співведенні з наставником (блок 7-го триместру); з блоку 9-го триместру — самостійне проведення групового заняття або тренінгу під спостереженням наставника (за умови, зазначеної вище);
- збирання зворотного зв’язку учасників, аналіз результатів, оцінювання власної діяльності;
- групова супервізія проведеної роботи;
- безпека учасників: робота з травматичним досвідом — лише в межах психопросвітницьких форм без терапевтичного втручання; учасників, які потребують фахової допомоги, скеровують до наставника.

Індивідуальні завдання: програма групової роботи з обґрунтуванням; аналітичний звіт про реалізацію програми з результатами зворотного зв’язку учасників.

Продукти етапу: програма групової роботи; аналітичний звіт про її реалізацію; звіт про практику.

Основний критерій етапу: чи може здобувач самостійно підготувати і провести групову форму психологічної роботи.

Наступні компоненти: ОФКП 04; ОФКД 02 «Курсова робота» (триместр — за РНП після розподілу компонентів 7–12-го триместрів).

Розподіл часу (180 год.):

Вид діяльності	**Год.**
Настановна конференція, інструктажі	4
Спостереження за груповою роботою психолога бази (не більше 20 %)	20
Аналіз потреб визначеної категорії учасників і планування групової роботи	30
Проведення групових занять (у співведенні з наставником; з блоку 9-го триместру — самостійно під спостереженням наставника)	50
Збирання зворотного зв’язку учасників і аналіз результатів	20
Групова супервізія	16
Щоденник і рефлексія	12
Індивідуальні завдання (програма групової роботи; аналітичний звіт про її реалізацію)	12
Звіт, підсумкова презентація, захист	16
Разом	**180**

5.7. ОФКП 04. Виробнича переддипломна практика з психологічного консультування (IV курс, 10-й триместр, 9 кредитів ЄКТС)

Етап IV. «Консультую під супервізією». Мета: проведення індивідуальних психологічних консультацій під супервізійним супроводом, аналіз запиту, побудова консультативного процесу, ведення професійної документації; збирання, систематизація й аналіз матеріалів для кваліфікаційної роботи (пункт 1.4 наказу № 93; пункт 4.4 Положення).

Опора, встановлена за РНП (додатково до етапів I–III): ОФКТ 08 «Вступ до клінічної практики», ОФКТ 13 «Навички та техніки психологічного консультування», ОФКТ 14 «Основи психотерапії», ОФКТ 17 «Патопсихологія». Очікувана додаткова опора після розподілу компонентів 7–9-го триместрів у РНП: ОФКТ 15 «Клінічна психологія», ОФКТ 16 «Основи психокорекції та реабілітаційній психології», ОФКТ 18 «Групове консультування», ОФКТ 22 «Кризове консультування», ОФКТ 24 «Сімейне консультування», ОФКТ 27 «Психологічне консультування при адикції», ОФКД 02 «Курсова робота».

Зміст практики:

- аналіз запиту, укладення консультативного контракту, планування консультативного процесу;
- індивідуальні консультації під супервізійним супроводом — лише клієнтів бази практики, яких визначає наставник, і лише за письмовою інформованою згодою клієнта на роботу з практикантом під супервізією;
- індивідуальна і групова супервізія: кожна консультація обговорюється із супервізором; мінімальну кількість консультацій і супервізійних зустрічей визначає робоча програма практики;
- ведення професійної документації (протоколи консультацій, знеособлені записи);
- збирання, систематизація й аналіз матеріалів для кваліфікаційної роботи.

Умови безпеки консультування: клієнти в гострому кризовому стані, з ризиком самоушкодження, з ознаками психотичних розладів, а також особи, які

потребують медичної допомоги, практикантові не передаються; якщо такі ознаки виникають під час роботи, здобувач негайно передає випадок наставникові. Матеріали консультацій у звіті, презентації і кваліфікаційній роботі використовуються лише в знеособленому вигляді.

Зв’язок із кваліфікаційною роботою. Тема кваліфікаційної роботи узгоджується з напрямом консультативної роботи на базі практики: практика є джерелом емпіричних даних або практичною апробацією. Якщо тема кваліфікаційної роботи не має практичного виміру, здобувач виконує окреме індивідуальне завдання зі збирання, систематизації й аналізу матеріалів для неї на базі практики. Емпіричні дані збираються лише за інформованою згодою учасників і з дотриманням конфіденційності. Узгодження тем фіксує керівник практики від Семінарії разом із керівником кваліфікаційної роботи до початку ОФКП 04; тема кваліфікаційної роботи має бути затверджена до початку 10-го триместру в порядку, визначеному Положенням про кваліфікаційні роботи.

Індивідуальні завдання: знеособлена презентація консультативного випадку (запит, гіпотези, план і перебіг консультативного процесу, результати, супервізійні висновки); звіт щодо проходження супервізій (за формою кафедри); систематизовані матеріали для кваліфікаційної роботи (додаток до звіту).

Продукти етапу: протоколи консультацій; знеособлена презентація випадку; звіт щодо проходження супервізій; систематизовані матеріали для кваліфікаційної роботи; звіт про практику.

Основний критерій етапу: чи здатний здобувач під супервізією відповідально провести консультативний процес у межах власної компетентності.

Наступні компоненти: ОФКД 03 «Кваліфікаційна робота» (12-й триместр); атестація.

Розподіл часу (270 год.):

Вид діяльності	**Год.**
Настановна конференція, інструктажі	4
Спостереження (не більше 10 %)	10

Вид діяльності	Год.
Аналіз запиту, укладення консультативного контракту, планування консультативного процесу	30
Індивідуальні консультації під супервізійним супроводом	90
Індивідуальна і групова супервізія	30
Ведення професійної документації (протоколи консультацій, знеособлені записи)	20
Збирання, систематизація й аналіз матеріалів для кваліфікаційної роботи	40
Щоденник	16
Звіт, презентація знеособленого консультативного випадку, захист	30
Разом	**270**

5.8. Структурно-логічна схема практичної підготовки за триместрами наведена в додатку А до Наскрізної програми.

6. Компетентності та програмні результати навчання

6.1. Джерело формулювань — ОП у редакції зі змінами, затвердженими рішенням Вченої ради від 25.08.2026 (протокол № 1). Компетентності і результати навчання наведено дослівно, з кодами ОП, включно з написанням «ЗК 12», «просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту», «з використанням 8 інформаційно-комунікаційних технологій», «власні з рішення»; виправлення — компетенція гаранта ОП під час внесення змін до ОП. Оприлюднена на вебсайті редакція ОП 2025 р. відрізняється (немає ЗК 12 і ЗК 13; СК3, СК8, ПРН 9 і ПРН 11 без доповнень щодо раннього втручання та осіб, які отримали психологічні травми внаслідок війни); якщо затвердженим буде визнано текст 2025 р., формулювання цих позицій у пункті 6.2 підлягають заміні. Матриці розділів 4 і 5 ОП не закріплюють за ОФКП 01–04 жодної компетентності чи програмного результату навчання (у редакції 2025 р. стовпців

практик немає, у редакції зі змінами 2026 р. стовпці ОФКП 01–04 порожні), тому всі закріплення в пункті 6.2 є пропозиціями до змін ОП. Частина позначок у матрицях ОП, імовірно, зсунута на один-два стовпці (наприклад, ПРН 16 закріплено за ОЗК 02 та ОЗК 08, але не за ОФКТ 26; ЗК 01 — за ОЗК 04); опору визначено за матрицями в чинному вигляді, після їх виправлення гарантом опору належить перевірити повторно.

6.2. Проєкт закріплення компетентностей і результатів навчання за освітніми компонентами практики для внесення змін до матриць ОП. Позиції, позначені «+», набувають чинності для цієї Наскрізної програми лише після затвердження відповідних змін до ОП рішенням Вченої ради. Закріплення визначено за правилом опори (пункт 5.2). У стовпці «Опорні ОК» у дужках зазначено триместр підсумкового контролю за РНП.

Компетентність / результат навчання (дослівно за ОП)	**ОФКП 01**	**ОФКП 02**	**ОФКП 03**	**ОФКП 04**	**Опорні ОК (триместр)**
ЗК 01. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.	+	+	+	+	ОЗК 01 (1), ОФКТ 01 (1)
ЗК 02. Знання та розуміння предметної області й розуміння професійної діяльності.	+	+	+	+	ОФКТ 01, ОФКТ 02 (1), ОФКТ 11 (2)
ЗК 03. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	+	ОЗК 03 (2), ОФКТ 05 (3)
ЗК 05. Здатність бути критичним і самокритичним.	—	+	+	+	ОЗК 07, ОФКТ 01 (1), ОЗК 03 (2), ОФКТ 05 (3)

Компетентність / результат навчання (дослівно за ОП)	**ОФКП 01**	**ОФКП 02**	**ОФКП 03**	**ОФКП 04**	**Опорні ОК (триместр)**
ЗК 06. Здатність ухвалювати обґрунтовані рішення.	—	+	+	+	ОФКТ 01 (1), ОЗК 03, ОЗК 08 (2), ОФКТ 05, ОФКТ 26 (3)
ЗК 08. Навички міжособистісної взаємодії.	+	+	+	+	ОЗК 07 (1)
ЗК 09. Здатність працювати в команді.	+	+	+	—	ОЗК 07 (1)
ЗК 12. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.	+	+	+	+	ОЗК 01 (1)
СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології	+	+	+	+	ОФКТ 01, ОФКТ 02 (1), ОФКТ 11 (2)
СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків (зокрема, в контексті організації заходів раннього втручання)	+	+	+	+	ОФКТ 01 (1), ОФКТ 11 (2), ОФКТ 07 (4), ОФКТ 17 (5)

Компетентність / результат навчання (дослівно за ОП)	**ОФКП 01**	**ОФКП 02**	**ОФКП 03**	**ОФКП 04**	**Опорні ОК (триместр)**
СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел	+	+	—	+	ОЗК 01, ОФКТ 01 (1), ОФКТ 05 (3), ОФКТ 10 (4)
СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій	—	+ (з Т4)	+	+	ОФКТ 05 (3), ОФКТ 10 (4)
СК6. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження	—	—	—	+	ОЗК 01, ОФКТ 01 (1), ОФКТ 05 (3), ОФКТ 10 (4)
СК7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації	(+)	+	+	+	ОЗК 01 (1), ОФКТ 05 (3), ОФКТ 10 (4)
СК8. Здатність організовувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову, в т.ч. особам, які отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)	—	—	+	+	ОФКТ 26 (3), ОФКТ 14 (5), ОФКТ 08, ОФКТ 13 (6)

Компетентність / результат навчання (дослівно за ОП)	**ОФКП 01**	**ОФКП 02**	**ОФКП 03**	**ОФКП 04**	**Опорні ОК (триместр)**
СК9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну відповідно до запиту	—	—	+	—	ОЗК 07 (1), ОЗК 09 (2), ОФКТ 26 (3)
СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики	+	+	+	+	ОЗК 10 (1), ОЗК 08 (2), ОФКТ 06 (4), ОФКТ 14 (5), ОФКТ 13 (6)
СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.	+	+	+	+	ОЗК 07 (1), ОЗК 09 (2), ОФКТ 26 (3)
ПРН 1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв’язання	—	+	+	+	ОФКТ 01, ОФКТ 02 (1), ОФКТ 11 (2), ОФКТ 05 (3)
ПРН 2. Розуміти закономірності та особливості розвитку і функціонування психічних явищ в контексті професійних завдань	+	+	+	+	ОФКТ 01 (1), ОФКТ 11 (2)

Компетентність / результат навчання (дослівно за ОП)	ОФКП 01	ОФКП 02	ОФКП 03	ОФКП 04	Опорні ОК (триместр)
ПРН 3. Здійснювати пошук інформації з різних джерел, у т.ч. з використанням 8 інформаційно-комунікаційних технологій, для вирішення професійних завдань.	+	+	+	+	ОЗК 03 (2), ОФКТ 05 (3)
ПРН 4. Обґрунтовувати власну позицію, робити самостійні висновки за результатами власних досліджень і аналізу літературних джерел.	—	+	+	+	ОЗК 01, ОФКТ 01 (1), ОФКТ 10 (4)
ПРН5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги	—	+ (з Т4)	—	+	ОФКТ 05 (3), ОФКТ 10 (4), ОФКТ 14 (5)
ПРН6. Формулювати мету, завдання дослідження, володіти навичками збору первинного матеріалу, дотримуватися процедури дослідження	—	—	—	+	ОФКТ 01 (1), ОФКТ 05 (3), ОФКТ 10 (4)

Компетентність / результат навчання (дослівно за ОП)	**ОФКП 01**	**ОФКП 02**	**ОФКП 03**	**ОФКП 04**	**Опорні ОК (триместр)**
ПРН7. Рефлексувати та критично оцінювати достовірність одержаних результатів психологічного дослідження, формулювати аргументовані висновки.	—	+ (з Т6)	+	+	ОФКТ 10 (4), ОФКТ 14, ОФКТ 17 (5)
ПРН8. Презентувати результати власних досліджень усно/письмово для фахівців і нефахівців.	—	+	+	+	ОЗК 01, ОЗК 10 (1), ОЗК 03 (2)
ПРН 9. Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні з рішення щодо їх розв’язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання)	—	+	+	+	ОФКТ 01 (1), ОФКТ 05, ОФКТ 26 (3), ОФКТ 14, ОФКТ 17 (5)
ПРН 10. Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника	+	+	+	+	ОЗК 07, ОЗК 10 (1), ОЗК 03 (2)

Компетентність / результат навчання (дослівно за ОП)	ОФКП 01	ОФКП 02	ОФКП 03	ОФКП 04	Опорні ОК (триместр)
ПРН 11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни).	—	—	—	+	ОФКТ 14, ОФКТ 17 (5), ОФКТ 13 (6)
ПРН 12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до вимог замовника.	—	—	+	—	ОФКТ 26 (3), ОФКТ 14 (5); ОФКТ 18, ОФКТ 19 — без триместру
ПРН 13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.	+	+	+	+	ОЗК 07 (1), ОЗК 08 (2)

Компетентність / результат навчання (дослівно за ОП)	ОФКП 01	ОФКП 02	ОФКП 03	ОФКП 04	Опорні ОК (триместр)
ПРН 14. Ефективно виконувати різні ролі у команді у процесі вирішення фахових завдань, у тому числі демонструвати лідерські якості.	+	+	+	—	ОЗК 07, ОЗК 10 (1)
ПРН 15. Відповідально ставитися до професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку	+	+	+	+	ОЗК 01, ОЗК 10, ОФКТ 01 (1)
ПРН 16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.	+	+	+	+	ОЗК 02, ОЗК 08 (2), ОФКТ 13 (6)
ПРН 18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров’я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.	—	+	+	+	ОФКТ 26 (3), ОФКТ 07 (4)

Умовні позначення (єдині для наскрізних програм Семінарії): «ОП» — закріплено чинною ОП (у цій ОП таких позицій немає); «+» — пропонується для внесення до ОП з підтвердженою опорою; «(+)» — пропонується умовно (для ОФКП 01 СК7 — лише щодо результатів спостереження, без інтерпретації психодіагностичних даних); «з Т4», «з Т6» — з блоку зазначеного триместру; «—» — не пропонується. Для ОФКП 03 (блок 9-го триместру) і ОФКП 04 наведено лише опору, встановлену за РНП; після розподілу компонентів 7–9-го триместрів у РНП перелік закріплень переглядається. ЗК 04, ЗК 07, ЗК 10, ЗК

11, ЗК 13, СК2 і ПРН 17 формуються теоретичними освітніми компонентами; практика сприяє їх розвитку, але за видами практики вони не закріплюються.

6.3. Таблиця опори по видах практики. Практика закріплює компетентність або результат навчання лише тоді, коли освітня програма закріплює їх хоча б за одним теоретичним освітнім компонентом, підсумковий контроль з якого за робочим навчальним планом передбачено до початку триместру практики (пункт 5.2).

ОФКП 01 (3-й триместр)

Компетентність / РН	**Опорні ОК (триместр контролю за РНП)**	**Висновок**
ЗК 01–03, ЗК 08, ЗК 09, ЗК 12, СК1, СК3, СК10, СК11	ОЗК 01, ОЗК 07, ОЗК 10, ОФКТ 01, ОФКТ 02 (1); ОЗК 02, ОЗК 03, ОЗК 08, ОЗК 09, ОФКТ 11 (2)	опора є
ПРН 2, ПРН 3, ПРН 10, ПРН 13–16	ті самі компоненти 1–2-го триместрів	опора є
СК5, ПРН5	ОФКТ 05 — 3-й триместр (той самий)	не закріплюються
СК7	ОЗК 01 (1); ОФКТ 05 — 3-й	умовно, без інтерпретації даних

ОФКП 02 (блоки 4-го і 6-го триместрів)

Компетентність / РН	**Опорні ОК (триместр контролю за РНП)**	**Висновок**
СК5, ПРН5, ПРН 1, ПРН 9, ЗК 05, ЗК 06	ОФКТ 05, ОФКТ 26 (3)	опора є з блоку 4-го триместру

Компетентність / РН	Опорні ОК (триместр контролю за РНП)	Висновок
ПРН7, СК8 (моделювання), СК10, ПРН 18	ОФКТ 07, ОФКТ 10 (4); ОФКТ 14, ОФКТ 17 (5)	опора є з блоку 6-го триместру
ПРН 11	ОФКТ 13 — екзамен у 6-му триместрі	не закріплюється

ОФКП 03 (блоки 7-го і 9-го триместрів)

Компетентність / РН	Опорні ОК (триместр контролю за РНП)	Висновок
СК8, СК9, ПРН 12	ОФКТ 26 (3), ОФКТ 14 (5), ОФКТ 08, ОФКТ 13 (6)	опора є для співведення; для самостійного тренінгу — після розподілу ОФКТ 18, ОФКТ 19 у РНП
решта позицій пункту 6.2	етапи I–II	опора є

ОФКП 04 (10-й триместр)

Компетентність / РН	Опорні ОК (триместр контролю за РНП)	Висновок
ПРН 11, СК8, ПРН5	ОФКТ 14, ОФКТ 17 (5), ОФКТ 08, ОФКТ 13 (6)	опора є
СК6, ПРН6	ОЗК 01, ОФКТ 01 (1), ОФКТ 05 (3), ОФКТ 10 (4)	опора є
компоненти 7–9-го триместрів	не розподілені в РНП	перевірка після розподілу

6.4. Способи досягнення результатів навчання в практиці:

Результат навчання	**Завдання і форми практики, якими він досягається**	**Форма перевірки**
ПРН 2, ПРН 3	порівняльна характеристика діяльності психолога (ОФКП 01); аналіз випадків (ОФКП 02)	індивідуальне завдання; звіт
ПРН 1, ПРН 9	аналіз професійних випадків за алгоритмом (ОФКП 02); аналіз потреб групи (ОФКП 03); консультативний процес (ОФКП 04)	письмовий аналіз випадку; програма групової роботи; презентація випадку
ПРН5, ПРН7	психодіагностичне обстеження з інтерпретацією під супроводом (ОФКП 02); оцінювання результатів групової і консультативної роботи (ОФКП 03, 04)	протокол обстеження; аналітична частина звіту
ПРН8	підсумкова презентація; презентація знеособленого консультативного випадку (ОФКП 04)	презентація; захист
ПРН 11	індивідуальні консультації під супервізією (ОФКП 04)	протоколи консультацій; звіт щодо супервізій; відгук наставника
ПРН 12	програма і проведення групових форм роботи (ОФКП 03)	програма групової роботи; аналітичний звіт; відгук наставника
ПРН 13, ПРН 14	робота в мінігрупі й мікрогрупі (ОФКП 01, 02); співведення групових занять (ОФКП 03)	відгук-характеристика; щоденник

Результат навчання	Завдання і форми практики, якими він досягається	Форма перевірки
ПРН 16	дотримання етичних принципів, конфіденційності, меж компетентності на всіх етапах	відгук-характеристика; перевірка знеособлення даних у звітних документах
ПРН 18	супервізійний запит (ОФКП 02); групова та індивідуальна супервізія (ОФКП 03, 04)	звіт щодо проходження супервізій; щоденник
ПРН6, СК6	збирання, систематизація й аналіз матеріалів для кваліфікаційної роботи (ОФКП 04)	додаток до звіту; захист

6.5. Соціальні, дослідницькі, цифрові навички; цілі сталого розвитку. Практика формує соціальні навички самими завданнями етапів, а не окремим розділом: роботу в команді — через мікрогрупи (ОФКП 01, 02) і співведення групових занять (ОФКП 03); емоційний інтелект і професійні межі — через моделювання професійних ситуацій і супервізію (ОФКП 02–04); критичне мислення і ухвалення рішень — через аналіз випадків і аналітичну частину звіту. Дослідницькі навички відповідно до 6-го рівня Національної рамки кваліфікацій формуються психодіагностичним обстеженням з інтерпретацією (ОФКП 02), аналізом результатів групової роботи (ОФКП 03) і збиранням матеріалів для кваліфікаційної роботи (ОФКП 04). Цифрові навички — через роботу з електронними психодіагностичними методиками, системою «Moodle» і захищеним зберіганням даних клієнтів. Із цілями сталого розвитку ООН практика пов’язана там, де цього вимагає зміст завдань: психосоціальна підтримка внутрішньо переміщених осіб, ветеранів та їхніх родин (ЦСР 3 «Міцне здоров’я і благополуччя», ЦСР 10 «Скорочення нерівності»), психопросвітницька робота в закладах освіти (ЦСР 4 «Якісна освіта»).

6.6. Конкретні результати навчання для кожного виду практики зазначаються в робочій програмі (силабусі) практики (розділ 3 додатка 8 Методичних рекомендацій) лише як розкриття результатів навчання, закріплених за практикою освітньою програмою, з посиланням на їхні коди. Робоча програма кожного виду практики містить обсяг у кредитах ЄКТС і розподіл годин за видами діяльності, зміст (завдання, орієнтовну тематику індивідуальних завдань), результати навчання, методи і засоби оцінювання, передумови (пререквізити) — перелік, який Роз'яснення до підкритерію 2.5 називають обов'язковим змістом робочої програми освітнього компонента.

7. Вимоги до баз практики

7.1. Практика проводиться на базах практики, які відповідають вимогам програми (пункт 2.1 наказу № 93), меті та змісту відповідного виду практики і мають необхідні обладнання, ресурси та умови для організації практичної підготовки (підпункт 3 пункту 5.2 Положення).

7.2. Базами практики за освітньою програмою визначаються:

- заклади загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, що мають психологічну службу;
- заклади охорони здоров'я і реабілітаційні центри, у штаті яких є психолог;
- центри соціальних служб, центри надання соціальних послуг, центри психологічної допомоги і психосоціальної підтримки;
- громадські, благодійні та волонтерські організації, що надають психосоціальну підтримку, зокрема внутрішньо переміщеним особам, ветеранам та їхнім родинам;
- релігійні організації та парацерковні служіння, що здійснюють душепіклувальну або консультаційну діяльність із залученням психолога; капеланські служби;
- психологічні центри та інші юридичні особи, основним видом діяльності яких є надання психологічних послуг;

- структурні підрозділи Семінарії з кабінетами психодіагностики (підпункт 2 пункту 5.2 Положення) — з урахуванням пункту 7.3.

Спільна вимога до всіх баз: наявність у штаті практичного психолога, здатного виконувати функції наставника (пункт 8.3).

7.3. Практика за ОП проводиться, як правило, на зовнішніх базах практики. Частина перша статті 51 Закону України «Про вищу освіту» допускає проходження практики «на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними закладами вищої освіти договорами або у його структурних підрозділах, що забезпечують практичну підготовку». Структурний підрозділ Семінарії з кабінетом психодіагностики може бути базою практики за вмотивованим рішенням кафедри психології, яке підтверджує відповідність підрозділу вимогам пункту 7.1 і реальну діяльність кабінету (клієнти, супервізія, документація). Роз'яснення до підкритерію 2.5 застерігають: «Використання філії кафедри або кафедри як бази практики не є позитивною практикою в контексті виконання вимог підкритерію». Перевага зовнішніх баз ґрунтується також на ESG 2015 (виноска 6 до рекомендацій стандарту 1.2): «Практика включає стажування та інші періоди програми, які студенти проходять не у закладі, а дозволяють студентам отримати досвід у галузі, пов'язаній з їх навчанням».

7.4. Кожна база практики має:

- провадити діяльність, що відповідає меті освітньої програми і змісту відповідного виду практики;
- забезпечити здобувачеві робоче місце, доступ до необхідних приміщень, матеріалів і документації;
- призначити наказом (розпорядженням) наставника практики з числа кваліфікованих спеціалістів (пункт 1.2 додатка № 1 до наказу № 93: «Призначити наказом кваліфікованих спеціалістів для безпосереднього керівництва практикою»);
- не допускати використання здобувача на роботах, що не відповідають програмі практики (пункт 1.3 додатка № 1 до наказу № 93: «не допускати

використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності»);

- забезпечити умови безпечної роботи та провести інструктажі з охорони праці;
- забезпечити щоденний облік присутності здобувача в табелі відвідування (пункт 9.2);
- надати після завершення практики відгук-характеристику на кожного здобувача (додаток 5 Методичних рекомендацій).
- для ОФКП 02–04 — мати психодіагностичний інструментарій, потрібний для виконання програми практики, а для ОФКП 03 і ОФКП 04 — приміщення для групової та індивідуальної роботи, що забезпечує конфіденційність.

7.5. Практика на зовнішній базі проводиться на підставі договору між Семінарією та базою практики за формою додатка 1 Методичних рекомендацій. Договір укладається не пізніше ніж за два місяці до початку практики (підпункт 4 пункту 5.2 Положення). Програму практики надають базі практики для погодження не пізніше ніж за два місяці до її початку, а список здобувачів — не пізніше ніж за тиждень (пункт 2.1 додатка № 1 до наказу № 93: «За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму, а не пізніше ніж за тиждень — список студентів, яких направляють на практику»). Для практики в структурному підрозділі Семінарії договір не укладається; підставою є наказ ректора про направлення.

7.6. Правосуб’єктність бази практики

Договір про практику укладається лише з базою практики, яка є юридичною особою. Частина перша статті 13 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації»: «Релігійна організація визнається юридичною особою з дня її державної реєстрації». Релігійна громада може діяти без державної реєстрації (стаття 8 того самого Закону: «Повідомлення державних органів про утворення релігійної громади не є обов’язковим»), але в такому разі стороною договору бути не може. Якщо громада (релігійний навчальний

заклад), у якій здобувач проходить практику, не є юридичною особою, договір укладається з релігійним центром (управлінням), до структури якого вона входить (частина друга статті 7 того самого Закону: «Релігійні об’єднання представляються своїми центрами (управліннями)»), із зазначенням громади як місця проходження практики.

Перелік баз практики містить повне найменування і код ЄДРПОУ кожної бази. Повноваження особи, яка підписує договір від імені бази, підтверджуються статутом (положенням) або відомостями з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань (пункт 1-1 частини третьої статті 12 того самого Закону: статут має містити відомості про «органи управління релігійної організації, їхню компетенцію, порядок прийняття ними рішень»).

7.7. Спостережна робота і непрофільна діяльність

Частка спостережної роботи (спостереження без виконання власних завдань) не перевищує загального часу відповідного виду практики: ОФКП 01 — 70 відсотків (30 год.), ОФКП 02 — 40 відсотків (30 год.), ОФКП 03 — 20 відсотків (20 год.), ОФКП 04 — 10 відсотків (10 год.). Градація відображає принцип поступового зростання відповідальності (пункт 3.1) і встановлена кафедрою як вимога закладу; нормативного акта, який визначав би такі частки, немає. Діяльність, яка не належить до переліку, наведеного в пункті 5.3 (зокрема організаційна, технічна, адміністративна чи господарська робота на базі), до обсягу практичної підготовки не зараховується понад 20 відсотків загального часу відповідного виду практики.

Відповідність цим вимогам перевіряє керівник практики від Семінарії під час погодження індивідуального плану практики; у разі перевищення керівник практики письмово пропонує здобувачеві скоригувати індивідуальний план, а в разі незгоди питання вирішує завідувач психології.

7.8. Конфіденційність. Здобувач має доступ до персональних даних, документації та інформації бази практики лише в обсязі, потрібному для виконання програми практики, не розголошує їх і не використовує поза

практикою. Матеріали, що містять персональні дані осіб, з якими здобувач працював на базі (клієнтів, здобувачів освіти, членів громади), у звіті, щоденнику та портфоліо знеособлюються. Умови конфіденційності визначаються договором з базою практики і правилами внутрішнього розпорядку бази. До початку практики здобувач підписує зобов’язання про нерозголошення відомостей про клієнтів бази практики (форму зобов’язання запропоновано як доповнення до Методичних рекомендацій). Доступ здобувача до документації психолога надається з дозволу наставника. Аудіо- і відеозапис консультацій допускається лише за письмовою згодою клієнта і з дозволу бази практики.

7.9. Перелік баз практики на навчальний рік формує кафедра психології; перелік затверджується наказом ректора (підпункт 7 пункту 5.2 Положення) і є окремим документом.

7.10. Здобувач може самостійно запропонувати базу практики (підпункт 5 пункту 5.2 Положення). Заява на ім’я декана з обґрунтуванням відповідності бази завданням практики і відомостями про її правосуб’єктність (пункт 7.6) подається не пізніше ніж за два місяці до початку практики — у строк, достатній для укладення договору. Рішення про відповідність бази ухвалює кафедра психології. Здобувачі випускного курсу, які працюють психологами, з дозволу декана можуть проходити ОФКП 04 за місцем працевлаштування (підпункт 6 пункту 5.2 Положення) за умови супервізійного супроводу, визначеного пунктом 8.4. У заяві додатково зазначаються відомості про кваліфікацію психолога-наставника. Крок 1 Методичних рекомендацій установлює для заяви строк «за 1 місяць до початку», тоді як договір має бути укладений за два місяці (підпункт 4 пункту 5.2 Положення); строк цього пункту узгоджено з Положенням, зміну до Методичних рекомендацій запропоновано зведеною порівняльною таблицею.

8. Керівництво практикою. Вимоги до кваліфікації керівників

8.1. Навчально-методичне керівництво практикою і виконання програм практики забезпечує кафедра психології. Бази практики в особі їх перших керівників разом із Семінарією несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики (пункт 3.6 наказу № 93: «Бази практик в особі їх перших керівників разом з вищими навчальними закладами несуть відповідальність за організацію, якість і результати практики студентів»). Загальну організацію практики на факультеті здійснює заступник декана з навчально-виховної роботи (підпункт 3 пункту 6.1 Положення).

8.2. Керівник практики від Семінарії

Керівником практики від Семінарії призначається науково-педагогічний працівник психології, який:

- має вищу освіту за спеціальністю «Психологія» (053 / С4) не нижче другого (магістерського) рівня або науковий ступінь з психології;
- має досвід практичної психологічної діяльності не менше трьох років;
- забезпечує (забезпечував) викладання освітніх компонентів ОП, на які спирається зміст відповідного виду практики;
- для ОФКП 02–04 — має досвід проведення супервізії або інтервізії.

Обов’язки керівника практики від Семінарії визначено пунктом 3.3 наказу № 93 і підпунктом 5 пункту 6.1 Положення, зокрема: контроль підготовленості баз практики; настановна конференція та інструктаж; забезпечення здобувачів направленнями, програмами, щоденниками, календарними планами та індивідуальними завданнями; інформування про систему звітності; взаємодія з наставником від бази практики; контроль умов праці та дотримання внутрішнього розпорядку; ведення або організація ведення табеля відвідування бази практики (пункт 3.3 наказу № 93: «веде або організовує ведення табеля відвідування студентами бази практики»); участь у комісії з приймання заліків; письмовий звіт завідувачеві кафедри із зауваженнями і пропозиціями.

8.3. Керівник (наставник) практики від бази практики

Наставником практики від бази (для ОФКП 02 — куратором мікрогрупи) призначається фахівець, який:

- має вищу освіту за спеціальністю «Психологія» або «Практична психологія» не нижче другого (магістерського) рівня або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста;
- обіймає посаду психолога (практичного психолога) або керує психологічною службою бази практики;
- має стаж практичної психологічної діяльності не менше трьох років; для ОФКП 04 — досвід індивідуального консультування не менше трьох років і власний досвід проходження супервізії;
- не має обмежень, установлених законодавством України щодо роботи з дітьми, — для наставників у закладах освіти та службах, що працюють з дітьми;
- не є членом сім’ї або близькою особою здобувача (пункт 10.5);
- має змогу забезпечити особистий регулярний супровід здобувача та щотижневе підписання записів у щоденнику практики.

Відповідність наставника цим вимогам перевіряє керівник практики від Семінарії до укладення договору з базою практики (для структурного підрозділу Семінарії — до видання наказу про направлення); результат перевірки фіксується в поданні до наказу про направлення здобувачів на практику. Вимоги визначено закладом на виконання підкритерію 2.5; Перелік суттєвих недоліків (редакція від 25.08.2026) фіксує недолік 2.5.2, якщо «кваліфікація керівників від баз практик не відповідає визначеним ЗВО вимогам АБО вимоги ЗВО не визначено». Обов’язки наставника визначено пунктом 3 розділу 3 Методичних рекомендацій і розділом 3 договору (додаток 1 Методичних рекомендацій). Оплата праці наставника — розділ 13.

8.4. Модель супроводу здобувача: здобувач — наставник від бази практики (супервізор) — керівник практики від Семінарії. Супервізійний супровід (ОФКП 02–04) здійснює наставник від бази практики або керівник практики від

Семінарії, який відповідає вимогам пункту 8.3 для ОФКП 04; для ОФКП 04 індивідуальна супервізія проводиться не рідше одного разу на тиждень блоку практики. Супервізійні зустрічі є складовою поточного контролю (пункт 10.1).

8.5. Залучення наставників від баз практики до реалізації освітнього процесу за освітньою програмою документується договорами з базами практики, наказами (розпорядженнями) баз практики про призначення наставників і наказом ректора про направлення здобувачів на практику, у якому зазначаються керівники від Семінарії та від бази (пункт 6.4 Положення).

9. Організація практики та документація

9.1. Організаційний цикл практики:

Строк	Захід	Відповідальний
За 2–3 місяці до початку	Розроблення або оновлення робочої програми (силабусу) практики; погодження програми з базою практики; перевірка правосуб’єктності бази і кваліфікації наставника; укладення договорів	Керівник практики від Семінарії; завідувач кафедри
За 2 місяці	Надання базі практики програми для погодження; подання здобувачем заяви про самостійно обрану базу; погодження кошторису-калькуляції з базами практики (розділ 13)	Керівник практики від Семінарії; здобувач; бухгалтерія
За 1 місяць	Ознайомлення здобувачів із графіком практик і Наскрізною програмою; визначення баз практики і наставників	Заступник декана з навчально-виховної роботи

Строк	Захід	Відповідальний
Не пізніше ніж за 2 тижні	Затвердження робочої програми завідувачем кафедри; наказ ректора про направлення; настановна конференція; видача направлень, програм, щоденників, табелів, індивідуальних завдань; інструктаж з охорони праці; доведення до відома вимог до звітності, процедури захисту і критеріїв оцінювання	Завідувач кафедри; ректор; керівник практики від Семінарії
Не пізніше ніж за 1 тиждень	Надання базі практики списку здобувачів; повідомлення бази про дату прибуття	Керівник практики від Семінарії
Перший тиждень	Прибуття на базу; ознайомлення з правилами внутрішнього розпорядку; інструктаж на базі; уточнення індивідуального плану	Здобувач; наставник від бази
Упродовж практики	Щоденник; щоденне заповнення табеля відвідування; щотижневе підписання записів наставником; контроль керівника від Семінарії (пункт 10.1)	Здобувач; наставник; керівник практики від Семінарії
Останній тиждень	Відгук-характеристика; завершення щоденника і табеля; підготовка звіту	Здобувач; наставник від бази
Упродовж 1 тижня після завершення	Подання звітної документації в системі «Moodle» та в друкованому вигляді	Здобувач

Строк	Захід	Відповідальний
Упродовж 2 тижнів після завершення	Підсумкова конференція; захист звіту перед комісією кафедри; виставлення оцінки; внесення до відомості та системи «Moodle»	Комісія кафедри; керівник практики від Семінарії
Упродовж 1 місяця після завершення	Анкетування здобувачів і опитування баз практики; письмовий звіт керівника практики завідувачеві кафедри	Керівник практики від Семінарії
Один раз на навчальний рік	Зведений звіт про практичну підготовку за освітньою програмою; розгляд підсумків на засіданні кафедри та на Вченій раді	Керівник практики; завідувач кафедри; Вчена рада

9.2. Документи, що супроводжують практику: договір з базою практики (для зовнішньої бази); кошторис-калькуляція (пункт 5.2 наказу № 93); наказ ректора про направлення; робоча програма (силабус) практики; направлення; індивідуальне завдання; щоденник практики; табель відвідування бази практики; звіт про практику; відгук-характеристика від бази практики; оцінювальний лист керівника практики від Семінарії; письмовий звіт керівника практики завідувачеві кафедри; зведений звіт за навчальний рік; зобов’язання про нерозголошення; звіт щодо проходження супервізій (ОФКП 02–04).

Табель відвідування бази практики фіксує щоденну явку здобувача і ведеться окремо від щоденника: щоденник наставник підписує не рідше одного разу на тиждень, а табель є підставою для утримання добових «за пропущені з неповажних причин дні практики, зазначені у табелі відвідування баз практики» (пункт 5.8 наказу № 93). Форма табеля в Методичних рекомендаціях відсутня; проєкт форми запропоновано як новий додаток 11 до Методичних рекомендацій.

9.3. Здобувач подає: заповнений щоденник практики; табель відвідування; звіт про практику; відгук-характеристику наставника від бази практики з рекомендованою оцінкою; виконані індивідуальні завдання; звіт щодо проходження супервізій (ОФКП 02–04); конспект підсумкової презентації.

9.4. Підсумкова презентація і групова рефлексія

Наприкінці кожного виду практики керівник практики від Семінарії проводить підсумкову конференцію, на якій здобувачі у формі презентацій представляють досвід практики, відповідають на запитання і обговорюють досвід одне одного. Конспект презентації здобувач подає в системі «Moodle». Підсумкова конференція є формою групової рефлексії та інформування і не замінює захисту звіту перед комісією кафедри (пункт 10.2).

9.5. Вимоги до звіту про практику

Звіт складається за формою додатка 4 Методичних рекомендацій і містить вступ, описову (рефлексивну) частину, аналітичну частину, висновки та додатки. Орієнтовний обсяг:

Елемент звіту	**ОФКП 01**	**ОФКП 02**	**ОФКП 03**	**ОФКП 04**
Вступ (мета і завдання практики, характеристика бази, очікувані результати навчання)	1 стор.	1–2 стор.	1–2 стор.	2 стор.
Частина І. Описова (рефлексія)	4–5 стор.	6–8 стор.	8–10 стор.	9–11 стор.
Частина ІІ. Аналітична: досягнуті та недосягнуті цілі; відповідність теоретичної підготовки реальній діяльності; сформовані компетентності; пропозиції	4–5 стор.	6–8 стор.	9–11 стор.	12–15 стор.
Висновки	1 стор.	1–2 стор.	1–2 стор.	2 стор.

Елемент звіту	ОФКП 01	ОФКП 02	ОФКП 03	ОФКП 04
Загальний обсяг без додатків	**10–12 стор.**	**15–20 стор.**	**20–25 стор.**	**25–30 стор.**

Обсяги відповідають єдиній для Семінарії таблиці «вид практики — обсяг звіту»: ознайомча — 10–12 стор.; навчальна — 15–20 стор.; виробнича — 20–25 стор.; переддипломна — 25–30 стор. Додаток 4 Методичних рекомендацій нині визначає лише три позиції; до внесення зміни до додатка 4 (зведена порівняльна таблиця, позиція Б11) для ОФКП 01 застосовується обсяг 15–20 сторінок. Обсяг 5–10 сторінок, запропонований кафедрою психології в 2024 р., не застосовується. Пункт «1.4. Духовна рефлексія» описової частини додатка 4 для ОП застосовується як «Професійна рефлексія та співвіднесення професійної позиції психолога з християнським світоглядом» до внесення відповідної зміни до Методичних рекомендацій. Відомості про клієнтів і учасників у звіті наводяться лише в знеособленому вигляді (пункт 7.8).

Звіт складається з двох частин, кожна з яких має окреме призначення: описово-аналітичну частину готує здобувач, а окремий розділ звіту заповнює і підписує наставник від бази практики, зазначаючи рекомендовану оцінку. Рекомендована оцінка наставника є одним із критеріїв оцінювання (пункт 10.4) і підсумковою оцінкою не є. До звіту з ОФКП 02–04 додається звіт щодо проходження супервізій, з ОФКП 04 — систематизовані матеріали для кваліфікаційної роботи.

Оформлення звіту: шрифт Times New Roman, 12 пт, міжрядковий інтервал 1,5; поля: верхнє і нижнє — 2 см, ліве — 3 см, праве — 1,5 см. Додатки до загального обсягу не входять.

9.6. Вимоги до щоденника практики

Щоденник ведеться за формою додатка 3 Методичних рекомендацій і містить титульні дані, індивідуальний план практики, щоденні робочі записи та підсумкову сторінку. Записи ведуться щоденно; наставник від бази практики

перевіряє і підписує їх не рідше одного разу на тиждень. У записах здобувач відповідає на питання: чого я навчився; що мені вдалося; що було складним і чому; який зворотний зв’язок я отримав; що мені потрібно розвивати; що наступного разу я зроблю інакше.

9.7. Для забезпечення наскрізності практичної підготовки здобувач формує портфоліо практичної підготовки, яке накопичується протягом усього періоду навчання і містить відомості про бази практики, індивідуальні плани, вибрані матеріали зі щоденників, відгуки наставників, звіти щодо проходження супервізій, розроблені програми групової роботи, знеособлені презентації випадків і підсумкову рефлексію за кожним етапом. Форма щоденника ОФКП 01, розроблена кафедрою психології, не містить графи для підпису наставника від бази і до її доповнення не застосовується; застосовується форма додатка 3 Методичних рекомендацій (пункт 9.6).

10. Контроль і оцінювання результатів практики

10.1. Форми контролю:

- поточний — здійснюється наставником від бази практики (постійно, із щотижневим підписанням щоденника і щоденним табелем) та керівником практики від Семінарії: під час концентрованого блоку — не рідше одного разу на тиждень, під час безперервної складової — не рідше одного разу на два тижні (відвідування бази практики або дистанційний контакт, перевірка щоденника, співбесіда);
- проміжний — звіт про виконання окремих завдань, представлення проміжних результатів або рефлексії (обсяг і строки визначає робоча програма практики);
- підсумковий — захист звіту про практику.

10.2. Форма підсумкового контролю за ОП і РНП — залік; він проводиться у формі захисту звіту про практику. ОФКП 02 за РНП має позначку заліку «4/6», тобто підсумковий контроль у 4-му і 6-му триместрах; для ОФКП 03 форма і триместр контролю в РНП не заповнені; ОП визначає для кожного з цих

компонентів один залік на 6 кредитів ЄКТС. До рішення гаранта ОП застосовується такий порядок: після кожної частини (3 кредити ЄКТС) проводиться захист звіту за цю частину з оцінкою за 100-бальною шкалою; підсумкова оцінка за освітній компонент дорівнює середньому арифметичному оцінок за обидві частини з округленням до цілого бала за правилами математичного округлення; незадовільна оцінка за першу частину утворює академічну заборгованість і ліквідується до початку другої частини (пункт 10.10). Захист звіту з усіх видів практики проводиться перед комісією психології, яку призначає завідувач кафедри. Пункт 4.2 наказу № 93: «Звіт з практики захищається студентом (з диференційованою оцінкою) в комісії, призначеній завідуючим кафедрою… До складу комісії входять керівники практики від вищого навчального закладу і, за можливості, від баз практики, викладачі кафедри…». Виключень для окремих видів практики наказ № 93 не встановлює. Комісійна форма відповідає також рекомендації ESG 2015 до стандарту 1.3: «де можливо, оцінювання проводиться більше як одним екзаменатором». Захист проводиться протягом двох тижнів після завершення практики (пункт 9.4 Положення); пункт 4.2 наказу № 93 допускає приймання заліку «на базах практики в останні дні її проходження або у вищому навчальному закладі протягом перших десяти днів семестру, який починається після практики».

10.3. Підпункт «підсумковий контроль» пункту 9.1 і пункт 9.4 Положення допускають для навчальної практики індивідуальну співбесіду з керівником, а для виробничої — співбесіду або захист перед комісією; порядку захисту для практик другого і третього рівнів пункт 9.4 Положення не визначає. Ці норми не відповідають пункту 4.2 наказу № 93. Зміни до Положення запропоновано зведеною порівняльною таблицею; до їх внесення за освітньою програмою застосовується захист перед комісією, що не суперечить Положенню, оскільки комісійна форма ним також передбачена.

10.4. Результати практики оцінюються за 100-бальною шкалою (лише цілі бали) і переводяться в національну шкалу та шкалу ЄКТС відповідно до

Положення про організацію освітнього процесу Семінарії (пункт 9.3 Положення). Співвідношення блоків 60/20/20 — за пунктом 9.2 Положення; критерії прив’язано до результатів навчання, закріплених за практикою (розділ 6); відвідування і кількість виходів на базу самостійними критеріями не є.

Блок	**Критерій і результат навчання, що оцінюється**	**Балів**
І. Досягнення результатів навчання в завданнях практики (60)	Виконання завдань етапу (пункти 5.4–5.7): спостереження й асистування (ОФКП 01); аналіз професійних випадків (ОФКП 02); планування і проведення групових форм роботи (ОФКП 03); консультативний процес під супервізією (ОФКП 04) — ПРН 1, ПРН 9, ПРН 11, ПРН 12	20
	Обґрунтованість добору і застосування психодіагностичного інструментарію, достовірність інтерпретації і висновків (для ОФКП 01 — якість спостереження і первинної обробки даних) — ПРН5, ПРН7	15
	Професійна рефлексія, використання зворотного зв’язку і супервізії, визначення запиту до супервізії — ПРН 15, ПРН 18	15
	Якість індивідуальних завдань (для ОФКП 04 — матеріали для кваліфікаційної роботи) — ПРН 3, ПРН 4	10
ІІ. Документація і звітування (20)	Щоденник: повнота записів і якість рефлексії — ПРН 15	5
	Звіт: описова та аналітична частини — ПРН 1, ПРН 3, ПРН7	5

Блок	Критерій і результат навчання, що оцінюється	Балів
	Підсумкова презентація і захист звіту — ПРН8, ПРН 10	5
	Відповідність документації встановленим вимогам (структура, повнота, строки подання, знеособлення даних)	5
III. Професійна поведінка (20)	Дотримання етичних принципів, конфіденційності і правил бази практики — ПРН 16	5
	Комунікація з клієнтами, учасниками і командою — ПРН 13, ПРН 14	5
	Відгук-характеристика наставника від бази практики	10
Разом		**100**

Рівні досягнення для кожного критерію: максимальний бал — вимогу виконано повністю, з обґрунтуванням і без суттєвих помилок; половина максимального балу (з округленням до цілого вниз) — вимогу виконано частково або з суттєвими недоліками; 0 балів — вимогу не виконано. Робоча програма практики конкретизує показники кожного рівня для відповідного етапу. Критерії застосовуються в межах результатів навчання, запропонованих до закріплення за відповідним видом практики (пункт 6.2); якщо результат навчання, зазначений у критерії, за видом практики не закріплено (зокрема ПРН5 і ПРН 18 для ОФКП 01), робоча програма практики перерозподіляє бали цього критерію в межах того самого блоку. Грубе порушення етичних принципів професійної діяльності психолога або конфіденційності (пункт 7.8) є підставою для оцінки блоку III в 0 балів незалежно від інших показників і для розгляду питання кафедрою психології.

10.5. Запобігання конфлікту інтересів під час оцінювання. Наставником від бази практики, керівником практики від Семінарії, членом комісії із захисту звіту, а також особою, яка надає відгук-характеристику та рекомендовану оцінку, не може бути член сім'ї здобувача або його близька особа. Наставником і особою, яка надає відгук, не може бути також психолог, з яким здобувач перебуває чи перебував у терапевтичних (консультативних) стосунках; супервізор, який веде особисту терапію здобувача, не входить до складу комісії із захисту звіту цього здобувача. Здобувач повідомляє про таку обставину керівника практики від Семінарії до початку практики; факт і спосіб врегулювання фіксуються в поданні до наказу про направлення на практику.

10.6. Робоча програма (силабус) конкретного виду практики може деталізувати розподіл балів у межах блоку I відповідно до змісту етапу, не змінюючи співвідношення блоків 60/20/20.

10.7. Інформація про форми і зміст контрольних заходів, вимоги до об'єктів оцінювання (звіту, щоденника, табеля, індивідуального завдання), процедуру захисту і критерії оцінювання доводиться до відома здобувачів не пізніше ніж за два тижні до початку відповідної практики — на настановній конференції та розміщенням робочої програми (силабусу) практики і цієї Наскрізної програми в системі «Moodle» та на офіційному вебсайті Семінарії. Строк відповідає пункту 11.2 Положення («отримати інформацію про програму, вимоги та критерії оцінювання не пізніше ніж за два тижні до початку практики»).

10.8. Керівник практики від Семінарії надає здобувачеві зворотний зв'язок за результатами оцінювання — усно під час захисту та письмово в оцінювальному листі (додаток 6 Методичних рекомендацій) із зазначенням сильних сторін, недоліків і рекомендацій щодо подальшого розвитку.

10.9. Під час оцінювання комісія враховує пом'якшувальні обставини (хвороба, мобілізація, повітряні тривоги, вимушене переміщення, інші документально підтверджені обставини, що вплинули на виконання програми практики). Урахування пом'якшувальних обставин є підставою для продовження строків подання документів або повторного проходження окремої

частини практики, а не для зміни критеріїв оцінювання. Підстава — рекомендація ESG 2015 до стандарту 1.3: «інструкції з оцінювання враховують пом’якшувальні обставини».

10.10. Незадовільна оцінка за практику і неподання звіту у встановлений строк без поважних причин утворюють академічну заборгованість (пункт 9.3 Положення; пункт 3.1 Положення про академічну заборгованість). Академічна заборгованість з практики ліквідується за правилами, встановленими Положенням про академічну заборгованість для освітніх компонентів і курсових робіт, з урахуванням особливостей практики:

- за оцінки FX (35–59 балів) — доопрацювання звітної документації і повторний захист звіту перед комісією кафедри у строки, визначені навчально-методичним кабінетом (за аналогією з пунктами 4.5 і 6.1 Положення про академічну заборгованість);
- за оцінки F (0–34 бали), а також якщо програму практики не виконано без поважних причин, — повторне проходження практики або її частини за заявою здобувача на умовах, визначених Семінарією (пункт 4.4 наказу № 93: «Студенту, який не виконав програму практики без поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених вищим навчальним закладом»; пункт 4.5 Положення про академічну заборгованість);
- здобувач, який не подав заяви у встановлений строк без поважних причин, вважається таким, що відмовився від ліквідації академічної заборгованості (пункти 4.6, 5.2 Положення про академічну заборгованість);
- здобувач, який за результатами повторного проходження практики знову отримав незадовільну оцінку комісії, відраховується із Семінарії за невиконання індивідуального навчального плану (підпункт 4 пункту 4.1 Положення про відрахування; пункт 5.6 Положення про академічну заборгованість; пункт 4.4 наказу № 93: «Студент, який востаннє отримав

негативну оцінку по практиці в комісії, відраховується з вищого навчального закладу»).

Відрахування за невиконання індивідуального навчального плану є правомірним лише за умови, що здобувачеві було надано можливість ліквідувати академічну заборгованість, а він нею не скористався або знову отримав незадовільну оцінку (підпункт 4 пункту 4.1 Положення про відрахування). Здобувача не може бути відраховано, якщо невиконання програми практики є наслідком обставин непереборної сили або сталося з вини Семінарії, що встановлено комісією за участю представників студентського самоврядування (пункти 4.2, 4.4 Положення про відрахування). Положення про академічну заборгованість не містить окремих норм про практику; доповнення його розділом про практику запропоновано зведеною порівняльною таблицею.

10.11. Визнання результатів неформальної та інформальної освіти здійснюється за Положенням про визнання результатів навчання. Пункт 6.7 цього Положення допускає визнання лише в межах вибіркової складової освітньої програми, а практика є обов’язковим освітнім компонентом; отже, зарахування попереднього досвіду роботи (зокрема волонтерської роботи на лініях психологічної підтримки) в рахунок практики за чинним Положенням неможливе. Результати навчання практики (пункт 6.2) сформульовано так, щоб їх можна було зіставити з результатами неформальної освіти, якщо відповідні зміни до Положення буде внесено (пропозицію внесено зведеною порівняльною таблицею).

11. Зворотний зв’язок і моніторинг якості практичної підготовки

11.1. Семінарія забезпечує систематичне отримання та аналіз зворотного зв’язку від здобувачів і від баз практики за результатами проходження практичної підготовки (пункт 10.1 Положення).

11.2. Форми зворотного зв’язку за освітньою програмою:

- анкетування здобувачів після завершення кожного виду практики — протягом одного місяця після завершення; анкета містить питання про

задоволеність компетентностями, здобутими під час практики, про відповідність бази практики її завданням, а також про чіткість і доступність інформації про форми, зміст контрольних заходів і критерії оцінювання (підкритерії 2.5, 5.1);

- опитування наставників від баз практики — протягом одного місяця після завершення практики;
- опитування випускників освітньої програми щодо достатності практичної підготовки для професійної діяльності — не рідше одного разу на два роки;
- обговорення результатів на підсумковій конференції за участю здобувачів і наставників;
- письмові звіти керівників практики від Семінарії.

11.3. Один раз на навчальний рік керівник практики від Семінарії готує зведений звіт про практичну підготовку за освітньою програмою, який містить кількість здобувачів, перелік і оцінку якості баз практики, результати оцінювання, узагальнені результати анкетування здобувачів і опитування баз практики, а також пропозиції щодо поліпшення (пункт 10.4 Положення). Зведений звіт розглядається на засіданні психології і подається до деканату.

11.4. Загальні підсумки практики підводяться на Вченій раді Семінарії не рідше одного разу протягом навчального року (пункт 4.5 наказу № 93).

11.5. Результати моніторингу аналізуються кафедрою психології, Комісією Вченої ради з навчально-методичної діяльності та Координаційною радою із забезпечення якості освіти і використовуються для перегляду Наскрізної програми, робочих програм практики та переліку баз практики (пункт 10.3 Положення).

12. Практика в особливих умовах. Безпека та етика

12.1. У разі запровадження воєнного стану, надзвичайних ситуацій або інших обставин непереборної сили Семінарія має право змінити терміни і тривалість практики, перевести практику в дистанційний формат, замінити базу

практики або розробити альтернативні форми практичної підготовки. Рішення ухвалює декан факультету за погодженням з ректором і доводить до відома здобувачів не пізніше ніж за тиждень до початку практики (пункт 12.1 Положення).

12.2. Практика за кордоном проводиться на підставі договорів про міжнародну співпрацю. Вимоги щодо змісту, обсягу та документації відповідають вимогам практики в Україні; додаткові вимоги визначаються окремим наказом ректора (пункт 12.2 Положення).

12.3. До проходження практики допускаються здобувачі, які пройшли інструктаж з охорони праці та техніки безпеки (додаток 10 Методичних рекомендацій), не мають академічної заборгованості, ознайомилися з програмою практики і мають затверджений індивідуальний план (пункт 6.2 Положення).

12.4. Здобувач дотримується вимог охорони праці, правил внутрішнього розпорядку бази практики, норм конфіденційності (пункт 7.8), етичних принципів роботи з людьми, принципів академічної доброчесності — зокрема правил цитування, використання даних і застосування інструментів штучного інтелекту, визначених локальними актами Семінарії про академічну доброчесність, — а також вимог безпеки в умовах воєнного стану. Використання інструментів штучного інтелекту під час підготовки матеріалів практики зазначається у звіті. Під час практики не використовуються джерела, програмне забезпечення і матеріали держави-агресора.

12.5. Психодіагностичні методики застосовуються лише у версіях, адаптованих і апробованих українською мовою, з відомими показниками валідності і надійності (СК5, ПРН5); онлайн-сервіси тестування держави-агресора не використовуються.

12.6. Особлива увага приділяється роботі з дітьми, підлітками, військовослужбовцями, ветеранами, внутрішньо переміщеними особами та особами, які пережили втрату, насильство або інші травматичні події, зокрема внаслідок війни. Здобувач не виконує функцій, що виходять за межі його

компетентності, визначеної етапом практичної підготовки (пункт 5.3): на етапах I–II він не надає самостійної психологічної допомоги; на етапах III–IV працює лише у форматах, погоджених із наставником від бази практики, і під супервізійним супроводом. Робота з неповнолітніми здійснюється лише за наявності згоди батьків (інших законних представників) і в присутності або під безпосереднім наглядом психолога бази практики.

12.7. Якщо під час практики виявлено ознаки загрози життю чи здоров'ю клієнта (учасника) або інших осіб, здобувач невідкладно передає інформацію наставникові від бази практики, який діє за процедурами бази; здобувач самостійних кризових втручань не здійснює. Керівник практики від Семінарії інформується в той самий день.

12.8. Практика з психологічної допомоги пов'язана з емоційним навантаженням на здобувача. Супервізійний супровід (пункт 8.4) охоплює профілактику професійного вигорання і вторинної травматизації; здобувач має право звернутися до керівника практики від Семінарії з приводу тимчасового припинення практики на базі, якщо робота на ній становить для нього надмірне психологічне навантаження, з подальшим перенесенням практики або зміною бази. Порядок доступу здобувачів до психологічної підтримки в Семінарії визначає керівництво Семінарії.

13. Фінансове забезпечення практики

13.1. Витрати на практику входять до загальних витрат на підготовку фахівців. Пункт 5.2 наказу № 93: «Витрати на практику студентів вищих навчальних закладів входять складовою частиною в загальні витрати на підготовку спеціалістів. Розмір витрат на практику студентів визначається кошторисом-калькуляцією, що розробляє вищий навчальний заклад і погоджує з базами практики, із розрахунку вартості проходження практики одного студента за тиждень». Для здобувачів, які навчаються за кошти фізичних осіб, джерелом фінансування практики є кошти, передбачені договором про навчання (пункт 5.1 наказу № 93: «Суб'єкти-замовники спеціалістів перераховують вищим

навчальним закладам кошти на практику студентів у терміни і в обсягах, передбачених відповідними статтями договорів чи контрактів на підготовку спеціалістів»). Окрема плата здобувача за практику, крім випадків, прямо визначених наказом № 93, не стягується.

13.2. Кошторис-калькуляція складається на кожен вид практики (ОФКП 01 – ОФКП 04) на навчальний рік і для зовнішньої бази погоджується з базою практики в договорі (пункт 2.4 додатка № 1 до наказу № 93). Статті калькуляції (пункт 5.2 наказу № 93): оплата праці керівників практики від Семінарії; оплата праці наставників від зовнішніх баз практики; разові витрати на організацію і підведення підсумків практики; матеріальне забезпечення практики; оплата консультацій, екскурсій та інших одноразових заходів; за потреби — добові, проїзд і проживання (пункт 13.4). Форма кошторису-калькуляції — єдина для всіх освітніх програм Семінарії; до її затвердження застосовується форма, погоджена бухгалтерією.

13.3. Оплата праці наставника від бази практики. Пункт 5.3 наказу № 93 (абзац перший у редакції наказу № 351): «Оплата праці безпосередніх керівників практики від бази практики здійснюється навчальним закладом згідно з діючими в період практики ставками погодинної оплати праці працівників… із розрахунку 1 година на одного студента на тиждень». Абзац другий: «Форма оплати праці спеціалістів баз практики вказується в договорі і може проводитись через фінансові органи баз практики або безпосередньо навчальними закладами за трудовою угодою за формою, визначеною у додатку N 2». Обсяг оплачуваних годин наставника дорівнює кількості тижнів практики, помноженій на кількість здобувачів, яких він супроводжує; для безперервної складової (пункт 4.6) тижнем практики вважається тиждень, у якому здобувач виконує визначене тижневе навантаження на базі практики. Для практики в структурному підрозділі Семінарії робота наставника з числа працівників Семінарії враховується в його навантаженні в порядку, визначеному ректором. Ставки і форма оплати визначаються наказом ректора.

13.4. Добові, проїзд, проживання. Зобов’язання Семінарії щодо добових, проїзду і проживання виникають лише для практики, що проводиться за межами місцезнаходження Семінарії (м. Київ): добові — з урахуванням часу в дорозі (пункт 5.8 наказу № 93); проїзд залізничним, водним і автомобільним транспортом — за рахунок витрат на практику (пункт 5.9); проживання в гуртожитках баз практики або в орендованих приміщеннях — за рахунок витрат на практику (пункт 5.10). Проїзд міським і приміським (до 50 км) транспортом здобувач оплачує за власний рахунок (пункт 5.9: «Проїзд до баз практики і назад міським і приміським (до 50 км) транспортом сплачується студентами за свій рахунок»). Для денної форми кафедра формує перелік баз практики так, щоб бази, як правило, розташовувалися в м. Києві або в межах приміського сполучення. До кошторису-калькуляції включається також оплата супервізійного супроводу (ОФКП 02–04), якщо його здійснює особа, яка не є працівником Семінарії, і ліцензійний психодіагностичний інструментарій.

13.5. Якщо здобувач за власною заявою пропонує базу практики за межами м. Києва (пункт 7.10), у заяві зазначаються причини вибору, а кафедра пропонує йому альтернативну базу в м. Києві. Порядок відшкодування витрат у цьому разі визначається рішенням ректора.

13.6. Пункт 13.3 Положення покладає на здобувача оплату транспортування до бази практики і проживання, а пункт 13.1 Положення не передбачає оплати праці наставника від бази практики, добових і кошторису-калькуляції. Ці норми розходяться з пунктами 5.1–5.3, 5.8–5.10 наказу № 93, на який Положення посилається в пункті 1.2. Проєкт нової редакції розділу 13 Положення подано зведеною порівняльною таблицею. До внесення змін застосовуються норми наказу № 93 як акта вищої юридичної сили.

13.7. Здобувачі, які в період практики отримують стипендію, продовжують її отримувати (пункт 13.4 Положення).

14. Прикінцеві положення

14.1. Наскрізна програма є основою для розроблення робочих програм (силабусів) окремих видів практики, індивідуальних завдань, методичних

матеріалів для здобувачів та інформаційних матеріалів для баз практики. З Наскрізної програми до робочої програми кожного виду практики переносяться: мета і завдання етапу, результати навчання з кодами освітньої програми, пререквізити (опорні освітні компоненти), зміст і орієнтовна тематика індивідуальних завдань, розподіл годин, форми і критерії оцінювання з прив'язкою до результатів навчання, політика академічної доброчесності, строк інформування здобувачів.

14.2. З дня введення в дію цієї Наскрізної програми застосування документів кафедри психології 2024 р. у частині практичної підготовки припиняється; робочі програми практики, розроблені до її затвердження (зокрема робоча програма ОФКП 01 на 2025–2026 н. р. і проєкт робочої програми ОФКП 02 на 2026–2027 н. р., які містять формулювання компетентностей, відсутні в ОП, шифр спеціальності «053» і обсяг ОФКП 02 3 кредити ЄКТС замість 6), приводяться у відповідність до неї до початку відповідної практики.

14.3. Наскрізна програма переглядається не рідше одного разу на п'ять років, а також у разі оновлення освітньої програми, робочого навчального плану, Положення або Методичних рекомендацій, зміни нормативних вимог і за результатами моніторингу якості практичної підготовки (розділ 11).

14.4. Наскрізна програма і робочі програми практики оприлюднюються на офіційному вебсайті Семінарії (сторінка освітньої програми) та розміщуються в системі «Moodle» у вільному безоплатному доступі. На вебсайті для кожного виду практики зазначаються: назва, кафедра, освітня програма, реквізити затвердження, мова практики, автори-укладачі, мета, кредити ЄКТС і години, статус (обов'язковий компонент), пререквізити, результати навчання, зміст, форма і критерії контролю, методичні матеріали.

14.5. Контроль за виконанням Наскрізної програми покладається на гаранта освітньої програми і завідувача психології.

Додаток А. Структурно-логічна схема практичної підготовки

Курс	Триместр	Обов'язкові ОК, підсумковий контроль яких передбачено РНП у цьому триместрі (шифри ОП)	Практика	Етап
I	1	ОЗК 01, ОЗК 07, ОЗК 10, ОФКТ 01, ОФКТ 02	—	
I	2	ОЗК 02, ОЗК 03, ОЗК 08, ОЗК 09, ОФКТ 11	—	
I	3	ОЗК 05, ОФКТ 05, ОФКТ 26	ОФКП 01 (3 кр.)	I. Спостерігаю і досліджую
II	4	ОФКТ 06, ОФКТ 07*, ОФКТ 08*, ОФКТ 10	ОФКП 02 (3 кр.)	II. Аналізую і моделюю
II	5	ОЗК 06, ОФКТ 14, ОФКТ 17	—	
II	6	ОЗК 04, ОЗК 11, ОФКТ 13*, ОФКД 01	ОФКП 02 (3 кр.)	
III	7	не розподілено в РНП	ОФКП 03 (3 кр.)	III. Планую і проводжу
III	8	не розподілено в РНП	—	
III	9	не розподілено в РНП	ОФКП 03 (3 кр.)	
IV	10	не розподілено в РНП	ОФКП 04 (9 кр.)	IV. Консультую під супервізією
IV	11	не розподілено в РНП	—	
IV	12	ОФКД 03 (кваліфікаційна робота, атестація)	—	

Примітки. 1. Триместри наведено за РНП денної форми (протокол Вченої ради від 24.06.2026 № 11; аркуш «РНП ПП ДДФ (затвердження) 2026») за триместром підсумкового контролю; шифри — за ОП (пункт 4.9). Для ОЗК 04 («3/6»), ОЗК 06 («2/5») і ОЗК 11 («3/6») наведено останній триместр контролю. 2. «*» — у РНП триместр аудиторних годин і триместр контролю не збігаються: ОФКТ 07 — години в 1-му, екзамен у 4-му; ОФКТ 08 — години в 6-му, залік у 4-му; ОФКТ 13 — години в 4-му, екзамен у 6-му; ці позиції РНП потребують виправлення. 3. Компоненти 3–4-го курсів (ОФКТ 03, 04, 09, 12, 15, 16, 18–25, 27–30, ОФКД 02) у РНП за триместрами не розподілено; опору ОФКП 03 і ОФКП 04 на теоретичні компоненти 3–4-го курсів перевірити неможливо. До подання документів на акредитацію РНП потрібно доповнити, а структурно-логічну схему ОП (розділ 2.2 ОП, у чинних редакціях порожній) — заповнити як «візуалізацію навчального плану освітньої програми» (Роз’яснення до підкритерію 2.2). 4. Дані РНП наведено за файлом на корпоративному Google Диску; перед оприлюдненням Наскрізної програми звіряються з оприлюдненим PDF РНП.

Додаток Б. Лист обліку змін

№	Пункт	Зміст зміни (обґрунтування)	Хто вніс	Дата внесення	Рішення, яким затверджено; дата введення в дію
1					
2					
3					